

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
N O. 13127

DER BINSHTOK

Arnold Posy

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

L. M. Stein **Publisher**

426 South Clinton Street

Chicago, Illinois

סאנדיין סטודיו 426 ס. קלinton

סאנדיין סטודיו

אויסגאַבן פון

פֿאָרְלָאנְגּ מַתְנֹות

בָּאָמֵן שְׁלוֹם עַלְיכֶּם פָּאָלָק אִינְסְטִיטּוּטּוֹת

וַיְוִיכְטִיקָּעַ בַּיְכָּעַר פָּאָר שָׁוֹל אָוֹן הַיִּם
לִיְּטֻעְרָאַטּוֹר פָּאָר אָונְדוּעָרָעַ קִינְדָּעָר:

פְּרִיּוֹן	\$.25	דָּעָר בָּעָר — פְּרִץ הַיְּרָשְׁבִּין
		(גַּעֲצִיְּכָנֶט פָּוָן אַחֲרָן גּוֹלְדְּמָן)
	.20	דָּעָר קָאָמְילִיאָן — פְּרִץ הַיְּרָשְׁבִּין
		(גַּעֲצִיְּכָנֶט פָּוָן אַחֲרָן גּוֹלְדְּמָן)
	.50	פֿאָרְבְּלָאַנְדוּשְׁעַט — יַעֲקֹב קְרַעְפְּלִיאָק
		(גַּעֲצִיְּכָנֶט פָּוָן אַחֲרָן גּוֹלְדְּמָן)
	.40	מוֹרָאַשְׁקָעָם — הָ. גַּאֲלְדְּבָלָם
		(גַּעֲצִיְּכָנֶט פָּוָן אַחֲרָן גּוֹלְדְּמָן)
	.45	איַן בְּלוּמָעַן לְאַנְד (אַפְּעוּרָעָטָע) — נָ. קָאָפְּלָאָן
		(מוֹזִיק פָּוָן יְ. דִּיוּוּוֹידְסָנוֹן)
	.50	דָּעָר בָּאָפְּרִיְּטָעָר (אַפְּעוּרָעָטָע) — זָ. וּוִינְגְּפָעָר
		(גַּעֲצִיְּכָנֶט פָּוָן יְ. קָאָטְלָעָר—מוֹזִיק פָּוָן גְּ. זָסְלָאָוּסָקִי)
	.25	חַנוּכָּה גַּעַלְתָּ — שְׁלוֹם עַלְיכֶּם
		(פְּרִיּוֹן אַוְנְגְּצָעִינְרָט פָּוָן יְ. דָ. בְּעַרְקָעָנוֹז)
	.25	דָּעָר בִּינְשְׁטָאָק — אָ. פָּאָזְיָ
		(קִינְדָּעָר שְׁפִּילָיְ אַזְוִיְּ סְגָעָנָעָם)
	1.00	איַן וּוּלְדָל — מִיכְּלָ דָאּוּזְדָאָן
		(קִינְדָּעָר דָּרָאָטָע אַזְוִיְּ אַקְטָן—גַּעֲצִיְּכָנֶט פָּוָן טָאָרָאָס גּוּלְלָעָר)
		(דָעָ לְוָסָ אַוְיְסְגָּאָבָע)
	1.25	50 לִיְּדָעָר — אָ. רִיזְעָן
		(פְּרָאָכָּט אַוְיְסְגָּאָבָע לְכָבְדָּן זְיוּן 50 יְאָרוּקָן וּוּבְּלָיָה)
	2.50	כָּאָוּעָר פָּאָזְוּעָרָם מַעְשָׁהָלָאָךְ (איַן צְוִויִּי בְּעַנְדָּ)
		(אַילְוָסְפָּרִוָּת פָּוָן אַחֲרָן גּוֹלְדְּמָן)
		קִינְדָּעָר זְוָרְנָאָל
		זְוָרְנָאָל פָּאָר קִינְדָּעָר, דָּעָרְשִׁינְגָּט יְעָדָן חֹודֶש
		אָוּנְגָּעָר דָּעָר רַעַדְקִיעָר פָּוָן שָׁ. בִּיגְנָעָר
	2	2 דָּאָלָאָר אָ יָאָר, 1 דָּאָלָאָר אָ חַאָלָב יָאָר.

פָּאָר דָּעְרוֹוָאַקְסָעָן:

די פְּסִיכָּאַלָּגְיָעָ פָּוָן לִיְּטֻעְרָאַטּוֹר — לָ. לְעַהְעָרָר ... 2.50

פָּאָר שָׁוֹלָן אָוֹן בּוֹקְדָּהָנְדָּלָעָר אָ סְפָּעְצִיעָלָעָר פְּרִיּוֹן.

מִיטָּ בָּאַשְׁטָעָלָוּנְגָּעָן יְיךָ וּעְנָהָן צּוֹת

KINDER JOURNAL, 1387 Washington Ave., Bronx, N.Y.

די ביגען: גויטן! (זוי שטוףן ווי אדרויים. אײַנְיקָע דראָגען דאָגְנֶלְעָן זיך, טראָאנְט מען זוי אַרוֹם אָונְטָאָר די אַדְעָסִים. דער אַיְינְצִישָׁה, וועלְכָבָד גויט אַרוֹם אַנטְשִׁיכָּסֶן אָזֶן פִּיטָּמֶן אָזֶן דער קָאנְגָּדְרָאוֹן.)

מוֹטָעַד-בֵּין: סְנָכִי-כָּלָסָוף פָּטוּר גַּעֲזָאָרָן פָּוּן זַיִ. אִיצְטַ זַיִ. גַּעַן מִיר שְׂזָוִן זַיְבָּעֶר מִיט אַונְדוֹעֶר פְּרִידְיהִיט. לְאַמְרִיר פִּיעָרֶן אַטְ דָּעַם יַאֲנְטִיבוֹ!

(די מוויק טיפילט דעם אינטערנאציאנאָל, די ביגען נײַען אַ צָּפְרָדָן)

פַּרְחָנָן פָּאֵל לְאַנְגָּלִים

קעניג-דראן: דער רוייז-האניק אייז א גוטע רפואה. מיר
וינגען אלע געזונט געוווארן און איזט גיעען מיר צו דער ארבעט.
מוטער-ביין: איזו גאר?... צו דער ארבעט?...

קעניג דראן: מיר האבן זיך געכאנט צום שכיל, איז סאי
אסק אングענעמער צו אידער צו אַרומנְגִין לײַדְקָ.

מוטער-ביין: איזו, איזו... מיר דאָרְפָּן אַיִּיךְ גֶּרְאַטּוֹלִוִּין,
דראָנְעַן! דאס אייז זיינְעַר אָן אַרְנְטָלָאַכְּבָּר באַשְׁלוּם. (ווערט ערנטט)
דראָנְעַן, אַיִּיעַר פָּאַרְשְׂטוּגְּעַרְנְגָּה האָט זיך נִיט אַיְּנְגַּעֲנְבָּן! מיר זוּוַּיסְּן
מְבָחָן וּזְמָן אַיִּר האָט זיך דָּאַ בְּאַרְאַטְּן אָן מִיר זוּוַּיסְּן וּזְמָן אַיִּר האָט
בְּדָעָה צוּ טָאגַן. מיר האָבָן אוּרְקָן גַּעַהְתָּאָט אַ בְּאַרְאַטְּנוּגָּה אָן זְמָן
mir האָבָן באַשְׁלָאָסְּן צוּ טָאגַן, זָוֵל אַיִּיךְ אַצְּינְדָּה דָּעַרְצִיְּלָן:
אַיִּיךְ זָוֵל אַיִּיךְ אָן אַיבְּרִיךְן מֶאָל דָּעַרְצִיְּלָן, אָן אַט דָּעָר בִּינְשְׁטָאָקָּה,
אט דאס האָנִיק, אַט דאס אלְּזָן וּזְמָן דָּאַ אַיִּיךְ האָבָן מִיר, די אַרְבָּעַיִּין
טָעַרְבִּינְגָּן, באַשְׁאָפָּן מִיט די אַיְּנְגַּעֲנָעָה הענט. אַיִּיךְ דָּרָאָנְעַן, אַיִִיר
ליַיְדִּיקְגִּיעַר, האָט דָּאַ קִיְּוֹן שָׁוֹם חָלֵק נִיט. וּזְאָלָט אַיִִיר עַרְלָאָךְ גַּעַר
וּזְעַן, וּזְאָלָט אַיִִיר גַּעַזְוָאָלָט אַרְבָּעָטָן אָן אַיִִיר וּזְאָלָט קִיְּוֹן שְׁלַעַכְּטָמָן
נִיט פָּאַרְטְּרָאָכָּט, וּזְאָלָטָן מִיר אַיִִיךְ, מִיט פָּאַרְגְּעָנְגָּן אַרְיְנְגַּעֲנָמָעָן
איַן אַונְדוּזָּר גַּעַזְוָלְשָׁאָפָּט אָן אַיִִיךְ זָוֵי גְּלִיכְבָּעָ באַטְּרָאָכָּט, וּזְיַיְן
אַונְדוּזָּרְעָה בְּרִידָּעָה. אַיִִיעַר קְרוּמָעָר מַח קָעָן אַבָּעָד נִיט טְרָאָכָּט
גְּלִיכְ אָן אַיִִיר האָט מָפָּרְדָּאָכָּט. דָּעַרְפָּאָר קְוּמָעָן מִיר אָן
זָגָן זַיִּיךְ, אָן מִיר זָוֵלְן אַיִִיךְ דָּאַ נִיט האָבָן. אַוּוּקָן פָּזָן דָּאָנְעָטָן
מִיר זָוֵלְן אַיִִיךְ באַגְּלִילִיטָן בֵּין אָן מְדִבָּר אַרְיִין, אָן דָּאָרְטָן אַזְוִי
זַיִּיט, אָן אַיִִיר זָאָלָט שְׁוִין נִיט קָעָן צְרוּקָן קְוּמָעָן. מִיר דָּאָרְפָּן
איַיךְ דָּאַ נִיט. מִיר דָּאָרְפָּן דָּאַ האָבָן אַרְנְטָלָאַכְּבָּר אַרְבָּעָטָר אָן נִיט
פָּאַרְבְּרָעְכְּבָּרְישָׁעָ לִיְּדִיקְגִּיעַר. שְׂוּעַסְטָר, פִּירְט זָוֵי אַרְוִים!

די דראָנְעַן: (פָּאָלָן אָף די סְנִי) מוּטָעָר, דָּעַרְבָּאָרִים זָוֵן!
מִיר זָוֵלְן שְׁוִין גּוֹט זַיִּין. מִיר זָוֵלְן אַרְבָּעָטָן!

מוּטָעָר-ביין: צוּ שְׁפָעָטָן! מִיר האָבָן שְׁוִין פָּאַרְלָוִוִּין דָעַם
צּוּטְרוּיָן צּוּאִיךְ. אָן אָן צּוּטְרוּיָן קָעָן צּוּרְמָקָן מִיט אַיִִיךְ צּוּזָמָעָן נִיט
לְעָבָן. פִּירְט זָוֵי אַזְוּעָק!

אלטע אנטליופט פון דארט איניגנים מיט אירע קינדרער. נו, וועלן
מיר צו איינער פון די אנטליופנדיקע ראיין קומען און זוי פאר-
בעטען צו אונדו אין בינשטייך אריין. און איבעראייר וועלן מיר
קליגער זיין און מיר וועלן די מוטער הרגענען נאך אידער זי וועט
צייט האבן אופצורייך די ארכטער צום אופשטייך, און איזו
שנעל זי מיר וועלן שווין האבן גענוג האניק אפֿן קומענדיקן יאר.

ערשטער דראָן: סאָרָאַ גִּטְּעָר אַיִּינְפָּאַל!

צֹוַיְיטָעַר דְּרָאָן: לְאָגֵן לְעָבֵן זֶל אָונְדָזָעַר קָעְנִינִי!

אַלְעָ: חָרָאַ!

(מוֹטָעָרְבִּין קְרִיכְט אֲרוֹיָס פָּוּן אִיר בְּאַהֲלָטָעָנִיש אָון דָּקְט זַיַּד
אֲרוֹיָס אֵין דָּרוֹיְסָן.)

קָעְנִיגַּ-דְּרָאָן: שָׁאַ, שְׁרִוְתַּ נִוְתַּ! דַּי בִּינְעַן וּוּלְן נָאָך דָּעָרַ-
הָעָרָן אָון זַיַּד צֹוַיְיטָעַר. גַּעֲפָעַלְט אַיְיךְ מִיַּן פְּלָאָן?

אַלְעָ: אָוְדָאַי.

קָעְנִיגַּ-דְּרָאָן: אַוְיכְ אַזְוִי, הָעָרָט וּוּאַס מִיר זֶלְן טָאָן: מִיר
וּוּלְן אַצְינֵד אֲרוֹיְסָגִין זָוָן די מִוְּטָעָר. מִיר וּוּלְן זַיַּד צֹוַיְילַן צַוְּיַיַּה
דָּרִי אֵין אַ מְחַנָּה. דָּרִי פָּוּן אָונְדָזָעַרְיךָ וּוּלְן גַּעֲוָוִים קָעְנִינִי בְּיַיַּה
קוּמָעַן זַיַּד. די עַרְשָׁטָעַ מְחַנָּה, וּוּאַס וּוּט זַי טְרָעָפָן, זֶל זַי הרְגַעְנָעַן,
ברִיְנְגַעַן אַיר קְעַרְפָּעָר אַהֲרָר אָון אִיבְּעַרְלָאָזָן בָּאָם אַרְיְנְגָאנְגָּה.
וּוּן די אַרְכְּטָעָר וּוּלְן צֹוַיְיךְ אַהֲרָר קְוּמָעַן, זֶלְן זַי שְׂוִין וּוּסְמַן
וּוּאַס דָּאַ חָאַט פָּאַסְיָרָט, וּוּלְן זַיַּד בְּמִילָּא שְׂוִין אֵין בְּינְשָׁטָאָק נִיט
אַרְיְין אָפִילְוָן זַיַּד וּוּלְן גְּלִיאַד אַזְוּעַק עַרְגִּינִּץ אַנְדָּרֶשׁ.

אַלְעָ: לְאַמְּרָ נִיְּזָן!

(זַיַּי נִיכְּן זַיַּד אַלְאָוָן צֻוְּמָאַרְיְּסָנָאָגָּג, אַבְּעָר דָּא בְּאַנְעַנְעַנְעַן זַיַּי אַלְעָ
בִּינְעַן מִיט דָּעָר מִוְּטָעָר בְּרָאַשׁ. די דְּרָאָנָעָן דְּעַרְשָׁעָרָן זַיַּד אָון טְרָעָטָן
צֹוַיְיךְ. די בִּינְעַן רִינְגְּלָעָן זַיַּי אַרְוָם.)

מוֹטָעָר-בִּין: וּוֹאַהֲיַן אַיְלָת אַיר זַיַּד, דְּרָאָנָעָן?

קעניג-דראן: אן ארכבעטער? מיר דארפֿן אצינד קין אָרְט
בעטער ניט. מיר האבן דא גענוג האניך אָפַּךְ אָגָאנֶץ יָאָר.

ערשטער דראָן: און ווער ווועט פֿאָר אונדוֹ רִינְיִיקָן דעם
בִּינְשְׁטָאָק?

קעניג-דראן: דאס אַיּוֹ אַ קלִינוּקְיִיט. מיר וועלֵן אלעטָאָל
קענען פֿאָגָאנֶן אַ צָּעַנְדְּלִיךְ אַרְכְּבָּעַטָּר אָוֹן האַלְטָן זַיְהָ דָאַ פֿאָרָ
שפֿאָרט. זַיְהָ וועלֵן טָאָן דַי אַינְוּעֲנִיקְסְּטָעָ אַרְכְּבָּעָט.

צּוּוִיְתָעָר-דְּרָאָן: און ווָאָם ווּעָלֵן מִיר טָאָן אַיבְּעָרָאִיךְ?

דרְיִיטָעָר דְּרָאָן: דָאַרְפּֿן מִיר אַיְצָטְטָרָאָכָּטָן ווָאָם אַיבְּעָרָ-
אַיְאָר ווּעָט זַיְהָ? מִיר ווּעָלֵן דָאַמְּטָלְסָטְטָ צִוְּתָהָאָבָּן צַוְּתָרָאָכָּטָן.

קעניג-דראן: (צום דרייטן דראָן) דו בִּזְוּת נִיט גַּעֲרָעָכָט. מִיר
דָאַרְפּֿן יַאֲטָרָאָכָּטָן ווָאָם אַיבְּעָרָאִיךְ ווּעָט זַיְהָ. אַיְךְ האָב עַם אַבְּעָר
שַׂוְּנִין צַוְּגָעַטְרָאָכָט.

אלָעָ: שַׂוְּנִין צַוְּגָעַטְרָאָכָט?

קעניג-דראן: (מיט נְדָלוֹת) יָאָ, שַׂוְּנִין צַוְּגָעַטְרָאָכָט...

צּוּוִיְתָעָר דְּרָאָן: נִיט אַומְזִיסְטָן זַעַן אלָעָ, אָזְהָ כל זַמְּן דו
בִּזְוּת מִיט אָונְדוֹ, האָבָּן מִיר נִיט ווָאָם מַוְּרָא צַוְּתָהָאָבָּן.

קעניג-דראן: מִיר טָוָט שְׁטָאָרָק הַנָּאה צַוְּתָהָעָרְדָּן פֿוֹן אַיְיךְ
אוֹז מִינְנָגָג. דָאַס בְּאַוְוִוְוָת אָז אַיְרָ קַעַנְטָט מִיר דִּיכְטָיק אַפְּשָׁאָצָן,
אוֹן אָז אַיְרָ ווּעָט מָאָרָ שְׁטָעַנְדִּיק פֿאַרְבְּלִיבָּן גַּעֲטָרְיוּ.

אלָעָ: גַּעֲוָוִים ווּעָלֵן מִיר דִּיר זַיְהָ גַּעֲטָרְיוּ.

צּוּוִיְתָעָר דְּרָאָן: ווּעַסְטוּ אָונְדוֹ דָעַרְצִילָּן ווָאָם דו הַאַטְטָט
צַוְּגָעַטְרָאָכָט אָפַּךְ אַיבְּעָרָאִיךְ?

קעניג-דראן: גַּעֲוָוִים. העָרָט זַיְהָ אַיְין. אַיְרָ זַוְּיִיסְטָט דָאַס,
אוֹ יְהָדוֹ אַיְרָ ווּעָרָט אַיְן בִּינְשְׁטָאָק גַּעֲבָוִין אַ פֿאַיְעָטָעָר אַיְן דַי

ערשטער דראן: געוויס טאָרַן מיר ניט. אַבעָּר זָאָס זָאָלַן
מיר טָאָן?

קעניג-דראן: אַט מְכַה דָּעַם טָאָקִי הַאָב אַיךְ גַּעֲטָרָאָכֶת דֵּי
גַּאנְצָעַ צִוְּיָה. צֹוּרְשָׁטָם אַיוֹ מִיר אַיְנְגָעָפָּאַלְןַן צָוְנוּפְּצָוְרָעָדַן זִיךְ מִיטַּ
דֵּי דְּרָאָנָעָן פָּוָן דֵּי אַיְבָּרְעִיקָּע בִּינְשָׁטָאָקָן, צָוְנוּפְּצָוְשָׁטָעָלַן אַגְּרוּסָע
מְחַנָּה אָוֹן גַּיְינַן פָּוָן בִּינְשָׁטָאָק אָוֹן אַיְנְשָׁטָאָלַן אַרְדָּנוּגָן.

ערשטער דראן: אָ, דָאָס אַיוֹ אַגְּטוּרָא אַיְנְפָּאָל. אַיךְ הַאָב
גַּעְוָאָסָט, קַעְנִיג, אָזְדוֹ וּוּסָט שָׂוִין עַפְעָם צּוֹטְרָאָכָטָן וּזְיוֹ אַזְוִי צָוָּ
רָאַטְעָוָעָן אָוְנְדוֹ אַלְעָמָעָן.

קעניג-דראן: אַיזְאָס אַיוֹ אַגְּטוּרָא אַיְנְפָּאָל? טָוִיגְעָר
אַבעָּר מִיטַּ.

ערשטער דָּאָן: פָּאַרְוּזָאָס?

קעניג-דראן: וּוֹיְלָאָרְבָּעְטָעָרְבִּינָעָן לְוַיְעַרָּן תְּמִיד אַיְבָּרָן
אוֹן אַרוֹם דָּעַם גַּאֲרָטָן. אוֹן אַזְוִי שְׁנָעַל וּזְיוֹ וּוּעָלַן דְּעָרָזָן אוֹן מִיר
קַלְיָבִן זִיךְ אַיְן מְחַנָּותָ, וּוּעַט בָּאָזְדוֹ פָּאַלְן אַחֲשָׁד אָוֹן זִיךְ וּוּעָלַן
צּוֹשְׁטָעָרָן אָוְנְדוֹזָעָר פְּלָאָן. דְּאַטְמָאָלָסָט וּוּעַט שָׂוִין זִיְּן אַלְזַן פָּאַרְפָּאָלָן.

ערשטער דָּאָן: הַאָסְטָו אָזְן אַנְדָּעָר מִיטַּל?

קעניג-דראן: יָאָ. מִיר דָּאַרְפָּן פְּטוּר וּוּרָזָן פָּוָן דָּעָרָ מוֹ
טָעָרְבִּין.

אלָעָ: (פָּאַרְוּזָאָוְנְדָעָרט) פָּוָן דָּעָרָ מְטוּרְבִּין?

קעניג-דראן: יָאָ, פָּוָן דָּעָרָ מְטוּרְבִּין. אוֹן אַיךְ וּעָלָ אַיךְ
דָּעְרָקְלָעָרָן פָּאַרְוּזָאָס. דֵּי בִּינָעָן זָוְנָעָן גַּוְעָטָעָרָאָרָ, אַבעָּרָעָם
פָּעַלְטָמָזָיְיָ אַרְדָּנוּגָן. דֵּי אַיְנְצִיקָּעָ קְלָגָעָן צָוְיָשָׁן זִיךְ, אַיזְאָזְדוֹ
מִיטַּ אַירָּ הַאָלְטָן זִיךְ זִיךְ. אָזְן אַירָּ וּוּעָלַן זִיךְ גַּלְיָיךְ פָּאַרְלִירָן אוֹן
צְעַשְׁיָתָן זִיךְ אַיְבָּרָ דָּעָרָ גַּאנְצָעָרָ וּוּלְטָמָזָ. וּוּעָלַן מִיר דְּאַטְמָאָלָסָט
אַיבָּרְבָּלִיבָּן דֵּי אַיְנְצִיקָּעָ בָּאַלְעָבָאָטִים פָּוָן בִּינְשָׁטָאָקָן.

ערשטער דָּאָן: אַבעָּר זָאָס זָאָלַן מִיר טָאָן אָזְן אַרְבָּעְטָעָר?

ערשטער דראן: איצט זיין מאיר אליאן אין בינשטאָק און האָנַּק וועלן מאיר שווין גענוג האָבן צו באָנוויזן זי או מאיר האָבן געאָרבּעַט. אָף אָ פָּאָר טִיעַג זַיְנֶעָן מאיר פָּאָרוֹזָאַרגְּט. אָבעָר מִיטְדְּעָרְצִיּוֹת וועלן זי דָּאָךְ מָוֹן אָוִיסְגָּעְפִּינֶעָן אוֹ מאָרָן זַיְן זַיְן זַיְן זַיְן זַיְן אָונְדוֹן נְעוּוֹס אָוִיסְהָרְגָּעָן. דָּאָרְפֵּן מאָרָן זַיְקְלִינֶן אָון צוֹטְרָאַכְּטָן אָ נְיִיעַם פְּלָאָן. קָעְנִיג, דָּוְהָאָסְטָ אָונְדוֹן גַּעֲכָטָן גַּעֲהִיָּסָן נִיט צוֹ זַאְרָגָן זַיְקְ אָון דָּוְ וּוּסְטָ שַׁוְּיַין עַפְּעַם צוֹטְרָאַכְּטָן. וּאָם הָאָסְטָ צוֹגְעַטְרָאַכְּטָן?

קָעְנִיג-דְּרָאָן: אַיךְ וּוְעַל אַיךְ דָּעַרְצִיּוֹן. אָבעָר צְוֻרְשָׂט ווַיַּל אַיךְ, אָוֹ אַיר זַאלְט שַׁוּעָרָן, אָוֹ אַיר וּוּסְט אָפְּהִיטָן דָּעַם כְּבוֹד פָּוֹן דָּעַט גְּרוּיִיסָן דְּרָאָנֶעָן שְׂטָאָם. מאָר, דְּרָאָנֶעָן, דָּאָרְפֵּן זַיְקְ הָאַלְטָן רַיִּין אָון שַׁיִּין, וַיַּל מִיר זַיְנֶעָן בָּאַשְׁאָפָּן גַּעַוּזָאָרָן צוֹ פָּאָרְשָׁפְּרִוְּטָן שִׁינְקִיּוֹת אָף דָּעַר וּוְעַלְתָּ. אָרְבָּעַט פָּאָרְגָּרְעַבְּט. טָאָרָן מאָר דָּעַרְפָּאָר נִיט אָרְבָּעַטָּן. אָף אָרְבָּעַטָּן זַיְנֶעָן דָּאָ דָּי אָרְבָּעַטְעַרְ-בִּינָעָן, אָבעָר נִיט מִיר. אָפִילּוּ וְעַן מאָר דָּאָרְפֵּן אָוִיסְקָלִיבָּן צְוִישָׁן טִוְּסָט אָון אַרְ-בָּעַטָּ, טָאָרָן מאָר אַיךְ נִיט אָונְטָעְרָגָעָן זַיְקְ. שַׁוּעָרְט אַיר מִיר דָּעַרְיוֹן, דְּרָאָנֶעָן?

די דְּרָאָנֶעָן: (הוַיְכָן אָוֹה וַיְעַרְעַע רַעֲכַטְעַ חָעַנְטָ) מאָר שַׁוּעָרָן!

קָעְנִיג-דְּרָאָן: אִיצְט הָעָרְטָט מִיךְ אָוָס. אָונְדוֹזָעָר מִצְבָּאָזָן וַיַּעַר אָ טְרוּיְוִירִיקָעָר. דָּעַר אָוּפְּשָׁטָאָנדָן פָּוֹן די אָרְבָּעַטְעַרְ-בִּינָעָן אַיךְ פָּאָרְגָּעְקִיםָּעָן נִיט באָ אָונְדוֹן אַלְיאָן. עָר אַיךְ פָּאָרְגָּעְקִומָּעָן אַיבָּעָר אָלָע בִּינְשְׁטָאָקָן פָּוֹן אָונְדוֹזָעָר גָּאָרְטָן. אָוּמָעָטָם זַיְנֶעָן די סָאַלְדָאָטָן צְוֹגְעַשְׁטָאָנֶעָן צוֹ די אָרְבָּעַטָּר. אַין אָנְדָעָרְטָ בִּינְשְׁטָאָקָן הָאָטָט מָעָן אָונְדוֹזָעָר בְּרוּידָעָר אָוִיסְגָּעְהָרְגָּעָט. פָּוֹן אָנְדָעָרְטָ בְּרוּידָעָר אָפְּ-גַּעֲטָרִיבָּן. מאָר, דָּאָ, האָבָּן בְּעַסְעָרָ פָּוֹן אָלָע אָונְדוֹזָעָרְטָ בְּרוּידָעָר אָפְּ-גַּעֲקִומָּעָן. מאָר לְעַבְּנָן נָאָךְ אָוֹן מאָר זַיְנֶעָן נָאָךְ אַין בִּינְשְׁטָאָקָן פָּאָרְ-בְּלִיבָּן. דָּעַרְפָּאָר דָּאָרְפָּט אַיר מִיר דָּאָנְקָעָן. דָּאָס הָאָט מִיְּן קְלוֹגָעָ אָפְּ וּוּיְטָעָר אַין בִּינְשְׁטָאָקָן פָּאָרְבְּלִיבָּן. מאָר טָאָרָן אַיךְ נִיט אָוִיסְ-גַּעֲרָגָעָט וַעֲרָן...

שווין וואפ שנעלער געווואלט זיין אינניינעם מיט אייך, ארבעטער,
דארט אפ די פעלדער אוון גערטנער בא די בלומען.

(עם קומט ארין מוטער-ביבן).

מוֹטָעָר-בֵּין: זוֹאת הַצְּדִיקָה פָּאָסִירָת?

וועילן: די דראגנען האבן זיך אונטערגעגעבען. האבן מיר זיך געגעבען אפֿצְעַסֶן אוון זיך האבן שווין געוזאלט אַינִינְעָם מיט אונדז גייז אַרְבָּעַטָן, אַכְבָּעַטָן דאס עטן האט זיך פֿאַרְשָׁאַדְטָן, אוון זיך זיינען קראָטָן געווואָרָן... זיך האבן צו לאָנג געפָאַסְטָן אוון, חווין דעם, זיינען זיך ניט געווואָוינְטָן צום בלומען-שטויבָן...

די דראגען: אוין, אוין, אוין!!!

מוֹטָעַר-בֵּין: עם מאכט ניט, עם מאכט ניט. סע וועט איז בערגנין.

וילן: איך האב ווי געגעבן רוייז-האניק. סאיו א גוטע רפואה.

מוצער-בין: האסט גוט געטאגן, זוילן! און וואו איי שועעט-
טער-בין?

וילן: איז לאוורע איז קראנק געוויאָרָן, איז שועטער אַוועָק מיט אַיר צום דאָקטער.

דאקטער. קומ מיט מיר, ווילן! מוטער-בן: קראנק געוויזן? זועל איך אויך צונגיין צום

(זוי גייען ארויס אונן לאוון איבער די טיר האלב אפֿן.)

**די דראגען: כא-כא-כא... אפילו די מוטער-בן אין אויך
לייכט אפזונגרן...**

(די מומער באוווייזט זיך צורייש אין מאיר, סוקט זיך ארום, שריכט אריין אין צימער אף אלע פיר, אונז באהאלט זיך הינטשר א קופע אונגען וואדרפנען צעלן באם אריינגענגן.)

קעניג דראן: סאייז געווען א גוטער איינפאל.

ערשטער דראן: אבער וואם וועלן מיר וווײַטער טאן?
מע קאָן דאָך ניט יעדן טאג קומען מיט אַתירוץ.

קעניג-דראן: געוויס נוּט. אַבער זעט אַיר וואָם דאס אַיז?
(עד נעמט אַרוֹיס פֿון בּוֹזִים קָעְשָׁעָנָה אַטְּלִין זעַג.)

אלע: אַזעַג?...

ערשטער דראן: וואָם וועלן מיר טאן מיטן זעַג?

קעניג-דראן: מיר וועלן אוּסְזָעָנָן אַשְׂטֵיק פֿון אַהֲנְטָעָר-
שְׂטָן צָעַל אָוָן אַרְוִוְסְנָעָמָעָן דָעַם האַנְיק פֿון דָאָרֶט. צָו די בִּינְעָן
וועלן מיר זָגָן, אָז דאס האַבָּן מיר צָנוּיְפְּגָעָלְבָן... שאָ, אַיְמָי
צָעַר נִוְּיטָה: נעֶמֶט זִיךְ פָּאָר די בִּיכְעָר... (וַיְיַצְּפָאָלָן אַפְּ דָעַר עָרָד
אוֹן הַוִּיבָּן וּוִידָעָר אַן קָרָעָצָן).

(וַיְיַלְּן קוּמֶט אַרְיוֹן).

וַיְיַלְּן: וואָם האַט פָּאָסִירָט, דְּרָאָנָעָן?

די דְּרָאָנָעָן: אוֹי, אוֹי... דָעַר בּוֹיך... אוֹי, אוֹי...

וַיְיַלְּן: וואָם אַיז אַזְוִינָם מיט אַיְיעָר בּוֹיך?

קעניג-דראן: דאס עַסְנָה האַט אָונְדוֹ פָּאָרְשָׁאָדָט... אוֹי...

וַיְיַלְּן: אַט האַב אַיך גַּעֲבָרָכָת רְוִיּוֹן האַנְיק. נעֶמֶט אַיְיך
אוֹן עַסְטָן. רְוִיּוֹן האַנְיק אַיז אַגְּטָעָר מִיטָל צָו בּוֹיך-זָוִיְטִיק.

קעניג-דראן: אַ דָּאָנָק. מיר ווֹאָלָטָן שְׂוִין גַּעֲוָאָלָט גַּעֲזָוָנָט
וועָרָן אוֹן שְׂטָעָלָן זִיךְ צָו דָעַר אַרְבָּעָט.

וַיְיַלְּן: וועָרָט גַּעֲזָוָנָט, וועָרָט גַּעֲזָוָנָט. אוֹן מַכְחָ דָעַר אַרְבָּעָט
וְאַרְגָּט זִיךְ נִיט. אַירָט די אַרְבָּעָט נִיט פָּאָרְשָׁפָעְטִיקָן.

קעניג-דראן: מיר ווֹאָלָטָן די אַרְבָּעָט נִיט גַּעֲוָאָלָט אַפְּ-
ליַיְגָן. אָונְדוֹזָעָר גַּעֲמִיט האַט זִיךְ אַינְגָאנְצָן גַּעֲבִיטָן. מיר ווֹאָלָטָן

אלע: (צופרידן) בזוזוזוזוזו! (וַיְהִי נִיעָן אֲרוֹם).

גבורה: נ, דראגען, לאטער גיין איניגעס!

ערשותער דראן: (כאפטן זיך פאָרָן בוּיד) אוֹי, מײַן בוּיד!...

צווית עד דראן: (טוט דאס זעלבייך) אוי, מײַן בויז!...

דריטער דראָן: אוֹי, פִּין בְּוֵיד!...

גבורה: ווֹצָם אֶזְוִינָם אֵין מַיט אַיְעַרְעַ בַּיְכָעַר?

קעניג-דראן: אווי, אווי, אווי!... מיר האבן צו לאנג גע-
הונגערט, האט אונדז דאס עסן פארשאָדט. אווי, אווי, אווי!... הוּ-
דעַם זייןען מיר ניט געוואֹאוינט צו בלומען-שטיוב... אווי, אווי,
אווי!... מיר זייןען געוואֹאוינט צו עסן האָנִיק. אווי, אווי, אווי!...

אָלָעַ: אֹוִי, אֹוִי, אֹוִי!... (הויבן זיך אָנוּ צוֹיקְלָעַן אֲפַדֵּעַ ערָרֶד)

גבורהה: סועט איבערגין, סועט איבערגין... איר וועט זיך צונגעוואוינען צו בלומען-שטוויב, וועט איר עם נאך ליבער האבן פון רייןעם האניך. ארבעט שוויין היינט ניט. רוט זיך אפ. איר וועט אנהויבן מארגן. ווערט געזונגט! א גוטן טאגן!

קעניג-דראן: אוי, אוי, אוי!... א גוטן טאג. אוי....
(גבורה נייט ארויים).

די דראָגען: (שפרינגןען אלע אופ פון דער ערוד) כאַכָּאַכָּא...
אט האָבן מיר זיי דאס אַפְּגַּעַנְאַרְטָמִ... כאַכָּאַכָּא...

קעניג-דראן: אט איזו, אט איזו... כא-כא-כא... איזו
לאון זוי זיך דאמ נארן, די נאראנט! זוי מײַינען טאקי או זוי האבן
שווין בא אונדו געפּוּלט צו באַשְׁמוֹצִיקָן אונדווער הענט אין אַר-
בעט... העטלאָכע שקלאָפּן!...

**עורך טער דראן: סאייז מיין אײַינפֿאָל געווען צו מאָכָן דעם
אנשטעל או אִיך בֵּין קְרָאָנָק...**

**הוּא אֶתְנָז בִּבְלִיא אַטְעָם
אֵז פְּרַעֲמָע אַרְכִּיו**

איבער אפֿאָר לִיידְיקָע פֶּלְעַצָּעַר, לְוָפָן צֹו די דְּרָאָנָעָן אָוָן פָּאָרְכָּאָפָּן זַיִוִּין.
עם קומָעָן אַרְיָין פָּוָן דְּרוֹוָסָן נָאָר בִּינָעָן.)

האניך-מַאכְעֵר: איך האב נית קין פלאין.

דרישט: זע נאר, זע נאר אָפַן אונדווער דראגען!... זיין האבן זיך ציעזעט באס טיש פונקט ווי אמתדייקע באלאעבאטים... דראגען, עס ווינען דאס בילכערע פאר איז! זיינט איזו גוט, לײידיק-גייער, און טראטט אָפַן פונס טיש!

ערשטער דראָן: דער טיש איז אונדזערער און דער האַ-
ניך איז אונדזערער.

דרייסט: עם ווערט שווין איבערדריסיק!... דראגען, עס פלאצט שווין דאס געדולד פון אייך. גויט אוואען! גבורה, קומ און דהעלַה מיר צו פאטרויוכן זיין! מע קען שווין מער פון זיין ניט אויס-האלטען... .

גבורה: טרעת אָפַ פונס טיש, לִידִיקְנוּעַרְ! (די דראגען)
טרעתן אָפַ אָוָן צעשטעלן זיך אָוָן אַ ווינסֶל).

קעניג-דראן: (וואס איז די גאנצע צויט געתטאנען אין אַזְוינָקָל אָוֹן וֵיד צוּגָעָקָט, מָאכָט אָן אַנְטִישָׁלָאָסְעָנָעָם טְרָאָט). בִּינְעָן, אַיְיךְ הָאָב בָּאַשְׁלָאָסְן אָוּנְטָעָצָמָעָבָן וּזְהָבָן. גִּתְּ אָונְהָז אַפְּצָעָסְן אָוֹן מִיר וּוְעָלָן אַינְיָנָעָס מִית אַיְיךְ אַרוֹגָנִיּוֹן אַרְבָּעָתָן...).

האניך-מאבר: אועלכע ריין געפעלן מיר. זאלן מיר זיין צולאן צום טיש, חברטעם?

אלע: יא, אַלְעַ זַיְקָוּמָן. (מע רוקט זיך צונזוויף אוון מע מאכט פאָר זוי פֿלאָג').

אלע עסן אין איילעניש און מע שווינט. זומזום און דרייסט באָיינען זיין.

זום-זום: (קופט ארכויין אין דרויסן) די זון האט ווינדר אונגע-
שווינט. אוו, ווינד זיין עם אין אין דרויסן. קומט לאטער גיין צורייך
צע דער ארבעעט!

(עם קומט אריין שועטער-ביבין און טראנט צוויי לאוורען. איזונע פון זיין שלפקט. זי עפנט א צעל און עם זען זיך דארט צוויי קלינע בעטלאך. זי ליאנט איזן לאוורע אועעה און נעט זיך צו זוינן די צוויתע לאוורע.)

שועטער-ביבין: (ווננט) אליו-ליילו-ליילו.
שלאָף, מײַן טיעערע לאוורע.
שלאָף זשען, שלאָף זשען, שלאָף...

די לאוורע: (ווננט)

שועטער-ביבין: שא, קינד, זיין ניט! מע דארך שלאָפּן...

זום-זום: (נייט צו) זומס זוינט עפעס די לאוורע?

שועטער-ביבין: איך זויס איז ניט. זי האט געווינט א גאנצן פרימאָרגן. זומס איך האב מיט איר ניט צוטאן... אַרוםִי געפֿירט זי אייבערן גאָרטן; פון דעם בעסטן האָנִיק אַיר צו זוינן געגעבען; זיך געשפֿילט מיט אַיר. און זי האָלְט אַין אַין זוינען. איך זויס שוין ניט זומס צו טאן מיט אַיר... אליו-ליילו-ליילו...

זום-זום: אפשר טוט אַר עפעס זויז?

שועטער-ביבין: מנ-חסתה. אַבער איך זויס ניט זומס.
או זי רעדט ניט...

זום-זום: אפשר שניידן זיך באָ אוֹר ציינדעלאָך?

שועטער-ביבין: אַוד האָב דאס שוין אוֹר געטראָכט.
אַבער קין היין האט זי ניט.

זום-זום: וואָלסט באָדראָפּט אַרייבערגִּין צום דאָקְטָעָר.

שועטער-ביבין: אַיך רעכּן טאָקי אַזְוֵי טאן. איך גַּי שוין.
(זי נייט אַרוּם).

דרײַסְט: (צעשטעט די כלים אָפּוֹ טיש) בִּינְעָן, מיטיק אוֹז פָּאָרטִיק. קומט צום טיש. מיר האָבן היינט אַ נײַעַם מאָכל, קומט און זאגּט זוי עם געפֿעלט אוֹיך. (די בִּינְעָן צעוזען זיך. עס בלײַיכּן

מיט מיינע שוועסטער-ארבעטער אידער בליבן מיט אייך. איך
האָס אַיְיעָר לְעֵבֶן!... סָאוּן אַחֲרֶה צוֹ לְעֵבֶן אָזֶן... מִינְתָּא אַיר,
אָז דָּס אַיְזָה חַנִּיפָּה, וּוְאָס אַיךְ שְׁטָעָל זַיְךְ אַמְּאָל אַיְזָן פָּאָר אַיךְ?
— אַיר זַיְינְתָּא זַיְךְ טֹועָה, מִינְעָן פְּרִיְונְטָן! אַיְצָט זַעַד אַיךְ וּזְגַעַרְכָּט
גְּבוֹרָה אַיְזָן... טְרַעַט אַפְּ, דְּרָאָנְעָן! שְׁטִיְיט נִיט אַיְזָן וּזְעָגָן, אַומְּנְלִיקָן
לְאַכְעָ בְּרוֹאִים! אַרְבָּעָטָן גִּיאָט, אַדְעָר אַרְוִים פָּוּן דְּאָנְעָט!!...

גבורה: אהאָ, סָופְּ-בְּלִ-סָּופְּ הַאָסְטָן זַיְךְ אַיךְ גַּעַכְאָפָט צָום
שְׁבָל... .

(די בִּינְעָן אַרְבָּעָטָן אָוֹן וּשְׁוּמָעָן. האַנְיקְ-מַאְכָּעָר שְׁטִיְיט צֹ צֹ זַוְּזַבְּ
וּסְמָעָן פְּלוּיסִיכְ אָוֹן הַעֲלָפָט זַוְּזַבְּ צְוּצְנְגְּרִיטְן דָּס עַפְּן. די דְּרָאָנְעָן זַיְךְ
שְׁטָעָלְן זַיְךְ אַיְזָן אַוְינְקָל אָוֹן קָוּקָן מִיט הַוּנְגְּרִיקָע אָוֹן בִּיוּזָע בְּלִיקָן. קָעִי
ニיגֿדרָאָן שְׁטִיְיט אַנְגַּשְׁפָּאָרָט אָזְן וּוָאנְטָן, די העָנָט פָּאָרְלִינְגָט הַינְטָעָרָן
לאָפְּ אָוֹן אַיְזָן פָּאָרְטִיפָּט אַיְזָן מְחַשְּׁבָּותָן.)

ערשותער דְּרָאָן: סְוּוּרָט אַלְעִין עַרְגָּעָר אָוֹן עַרְגָּעָר. לְאַנְגָּ
וּזְעַל אַיךְ עַס נִיט קָעָנְעָן אוּסְמָהָאַלְטָן.

צְוּוּיִטָּעָר דְּרָאָן: זַיְהָ אַכְּבָן צְוּפִילְ חַזְפָּה. זַוְּיָה עַס זְוִיּוֹתָ
אוּס זַיְינְעָן זַיְהָ אַנְטְּשָׁלָאָסְן דְּוּרְכָּצְפִּירָן זַיְהָאָוְנְגָעָן.

ערשותער דְּרָאָן: אַיךְ הַאָב אַיְזָן מַוְּרָא אָזְזָיְזָי וּוּעָט עַס
טָאָקִי זַיְן... זַעַטְ דָּאָר אָזְ אָפְּלָוּ לְעַבְּדִיקָה אַטְזָמָזָק שְׂזָיְן אַפְּ
גַּעַכְעָטָט פָּוּן אָוְנְדוֹן.

דריטער דְּרָאָן: (מיישט זַיְךְ אַרְיָין אַיְזָן גַּעַשְׁפָּרָעָךְ) די אַיְינְ
צִיקָּע הַאַפְּנָנָג אַיְזָן, אָזְ זַיְהָ וּוּעָלָן זַיְךְ בָּאַלְדְּ אַנְהָוִוִּין רִוִּיסְן צְוִישָׁנְ
אָנְאָנדָן. אָזְ אַבְּאַלְעָבָּס וּוּעָלָן זַיְהָ לְאַנְגָּ נִיט אַוִּיסְקָוְמָעָן. זַיְהָ וּוּעָלָן
בָּאַלְדְּ נִיט קָעָנְעָן צְעַטְיָילְן זַיְךְ מִיט דָּעָר אַרְבָּעָט, וּוּעָלָן זַיְהָ מְוֹן
אַנְקָוְמָעָן צֹ אָוְנְדוֹן, אָזְ מִיר זַאְלָן הַאַלְטָן אַרְדָּנוֹגָג צְוִישָׁן זַיְהָ. אַרְ
בָּעָטָן קָעָנְעָן זַיְהָ, אַבְּעָר אַרְדָּנוֹגָג הַאַלְטָן — דָּס קָעָנְעָן זַיְהָ נִיט.

ערשותער דְּרָאָן: אַיךְ גַּלוּבְ קָאָם. זַיְהָ לִיבָּן צְוּפִילְ צֹ אַרְ
בָּעָטָן. אָוֹן אַנְשָׁטָאָט צֹ קְרִיגָן זַיְהָ, וּוּעָר די אַרְבָּעָט זַאְל אַפְּטָאָן,
זַיְינְעָן דָּאָ, צְוִישָׁן זַיְהָ, אַלְעָמָאל מַעַר בָּעָלָנִים פָּאָר דָּעָר אַרְבָּעָט,
איַדְעָר אַרְבָּעָט גּוֹפָא... .

ווילז: אוזי וועלן מיר טאקי טאן, און איר, דראגען, האלט
עם אין זינען!

(ה'בעדריך דערנאגנט זיך דערזוויל צו עטלאכע דראגען און דער-
לאנגט זוי עפעם. זוי באפּן עס שנעל, לוייפּן אועווק אין א ווינקל און
עסן האסטיק. גבורה באמערכט עס.)

גבורה: (בייז) לעבעדריך, וואס טומטו? גיסט זוי עסן?

לעבעדריך: (פארשעט) איך האב אָף זוי זיער שטארק
רחמנות...

גבורה: קוק נאר אָן דעם בעל-רחמים. האסטו שווין פאר-
געסן ווי זוי האבן דיך אָמאל געפֿיניקט אַין אַ תפיסה-צעל אָן
פֿינּפּ טעג נאכָאנָנד ניט געגעבן עסן?

לעבעדריך: דאס אַין אמת, אָבער נקמה אַין אַ מיאסער
געפּיל. מיר דאָרפּן זוי באָויזוּן אַ ביישפּיל פּון גוטסקייט אָן ניט
פּון שלעכטסקייט.

גבורה: דו ביזט ניט גערעכט, לעבעדריך! קיינער פּון אונדז
אייז ניט שלעכט. קיינער פּון אונדז טראָאנט ניט קין שנה אַנטקען
זוי. מיר ווילז בלוייז, אָן זוי זאלן זיך אויסלערנגען אַרבּעטען אָן
ווערּן נוצלאָך אַין אונדזער געזעלשאָפט. מיר מײַנען עם פֿאָר זיער
אייגענער טובה וועגן. דערמייט, וואס דו האסט רחמנות אָף זוי,
טומטו זוי אַ רעה אָן ניט קין טובה.

קעניג-דראן: הערד זיך ניט צו אִם, לעבעדריך! מיר
וועלן אייביך געדיניקען דיין גוט האָרץ. אָן ווען מיר וועלן צו-
ריַק באָלעכטאים ווערּן, וועלן מיר דיך באָצָאלְן דערפּאָר. מיר
וועלן דיך מאָבן פֿאָר אַיינען פּון אונדזעריקע...

לעבעדריך: (שפֿרינט אָוף אַפְּנַערענְט) וואס?... וואס?
האסטו געזאגט?... דו וועסט מיך מאָבן פֿאָר אַיינער פּון אַיְיעָרִי-
קע?... קיינמאָל ניט!... אַיר האָfft נאָך צוריק באָלעכטאים
צו ווערּן? — קיינמאָל ניט!... אַיר הערט? אָן זאל אַפְּילְוּ אֹזֶט
צייט קומען, וועל אַיך ליבערשט אַוועקנִין וואַנדערען אַיינען

גבורה: די דראנען זייןען אומעטום אין וועג...

זומ-זום: דראנען, הערט אוף אַרְוָמְצּוּקִירֶין אַונְטָעֵר די פִּים!
אוועק פון דאנעט! (פארטורייבט זוי אין אַוִינְקֶל).

לעבעדיך: אַ רְחַמְנָה אָפַף זוי, זוי זייןען הונגעריך...

זומ-זום: הונגעריך זייןען זוי? — זאלן זוי גייז אַרְבָּעָטָן,
אָזַוי ווֹי מִיר אַלְעָן, ווּעַט זוי נִיט אַוִיסְקוּמָעָן צָו זַיִן הונגעריך. סַאיַז
אָפַף זוי אַ רְחַמְנָה נִיט דַּעֲרַפָּאָר ווֹאָס זוי זייןען הונגעריך, נַאֲר
דַּעֲרַפָּאָר ווֹאָס זוי זייןען אַזְוִיְּפּוּיל... ווּעַן זוי ווֹאַלְטָן קַרְאָגָק גַּעַר
ווען, ווֹאַלְטָן מִיר בַּאֲדַאָרְפָּט אָפַף זוי רְחַמְנָה האָבָן, אַבְּעָר זוי זוי
נַעַן גַּעַזְוַנְתָּן אָזַוי ווֹי מִיר...

קענינג-זראן: (דראעט מיטן האָנט אין דער רִיכְטוֹנְג פָּוֹן זַוְּפַּט)
וּפְט) מִיר האָבָן נַאֲך אַונְדוּעָר קַאְמָפַט נִיט פַּאֲרְלוּרָן, אִיר روּבָּעָר!
אִיר ווּעַט נַאֲך טִיעָר בַּאֲצָלָן פָּאֲר אִיעָר אַיצְטִיקָעָר אַוְפְּפִירְוָנָג.

די בִּינְעָן: כַּאֲכָ-כָּא... אָזַוי? אָזַוי ווּעַט נַאֲך קַעְמָפַן?
אָפְשָׁר ווּעַט אִיר אַונְדוּז ווּידָעָר פַּאֲרְקָנְעַכְתָּן?...

זומ-זום: בַּיּוֹקָל ווֹאַנְעָט ווֹאָס שְׁטִוִיט נִיט אין ווען! שְׁטָעַלְתָּן
זַיִן אַין אַוִינְקֶל! (פארטורייבט זוי ווּידָעָר אין אַוִינְקֶל).

גבורה: פַּאֲרְגָּעָסְט נִיט, דְּרָאָנָעָן, אָז דָּאָס ווֹאָס מִיר האַלְטָן
אִיר דָּא אָז גַּעַדְוָלְדָן נַאֲך אִיעָר גַּעַזְוַעַלְשָׁאָפְט, אַזְוַעַם בְּלִיוֹזְ פָּוֹן
רְחַמְנָה ווען. אִיר פַּאֲרְמָאנְט נִיט קַיִן חַלְק אַין דֻּעַם בִּינְשָׁטָאָק.
מִיר ווַיְלַיְּן נַאֲך נִיט פַּאֲרְלִירָן אַלְעָה האָפְנָנוּנָעָן אָפַף אִיר. מִיר האָפָן,
אָז אִיר ווּעַט זַיִן, סּוֹפְּ-כָּלְ-סּוֹפְּ, בָּאַזְיָּעָן אָז אִיר ווּעַט ווּעַרְן נַוְצְלָאָכָע
מִיטְגְּלִידָעָר פָּוֹן אַונְדוּעָר בִּינְ-גַּעַזְוַעַלְשָׁאָפְט. מִיר האָפָן, אָז אִיר
וועט, סּוֹפְּ-כָּלְ-סּוֹפְּ, פַּאֲרְשָׁטְיָן, אָז סַאיַז אַסְךְ אַנְגָּעָנָעָמָעָר צָו לְעָבָן
אָז עַרְלָאָכָן אָז אַרְבָּעָטָזָמִיקָן לְעָבָן, אִיְדָעָר צָו זַיִן דַּוְבָּרִיש
אָז אַונְטָעָרְדִּיקְעָרִיש. ווּעַט אִיר אַכְבָּעָר דּוֹךְ אִיעָר אַוְפְּפִירְוָנָג
מַאֲכָן אָז מִיר זאלן זַיִן אִיר מִיאָש זַיִן, ווּלְאָן מִיר אִיר אַרוֹסָט
טְרִיבִּין פָּוֹן דָּאַנְעָט אָז אַרְטְּרִיבִּין אִיר אַין מְדָבָר אַרְיָין, אָז אִיר
וּאַלְטָן דָּאָרָט אַונְטָעָרְגִּין פָּוֹן הונגער אָז אַבְּעַרְבָּלִיבִּין אַרוֹבִּיבִּין פָּאֲר
די פִּיגְלָעָן...

זום-זום: גאר פשוט. איך האב זיך באפרילנדט מיט א וואץ טער-פליג. מיר האבן זיך צערעדט. איך האב איר דערציאלט ווי סע ליעבט זיך בא אונדז, און זי האט מיר דערציאלט ווי סע ליעבט זיך בא זיין. וווען איך האב איר דערציאלט זי געשיכטע מיט זי דראגנון האט זי זיך שטארק פארוואונדררט: סטייטש, זיין איזו האבן מיר לכתהילה אוגעלאָזט איז אימיצער זאל איבער אונדז געווולטיקן? זיין, די וואסער-פליגן, האבן איבער זיך קיינטאל ניט געהאט קין מלך. זיין זיינגען א גאנצן טאג אונטערן פרײַען הימל און צפֿלוּ באנאנכט האבן זיין ניט קין דאָר איבערן קאָפּ. דעם גאנצן זומער הוליען זיין און ווינטער שלאָפּן זיין. שאַז זיער אינטערעסאנט. איצט, איז מיר זיינגען פרײַע גע-וואָרן, וועלן מיר דאָרפן באַקאנגען זיך מיט דער אינגענטקָן-וואָעלט. מיר דאָרפן שוין מער ניט ליעבען צוֹליב ברויט און האָנִיק אליאַן. מיר טענען זיך שוין פֿאָרגֿינגען צוּ פֿאָרכֿרִינֿגען זיַּיְרִיעַ צִיְּת אָוִיךְ לְעוֹרְנָעַן זיך. מיר קענען זיך אָסְקְּ אָפְּלָעָרָנָעַן פֿוֹן דער אַינְזַעַטְזַעַלְט.

פליסיק: דו האסט דאָר אַנגַעַהוּבוּן דערצְיַילַן ווועגען דעם
בלוטען-שטווּוב...

זום-זום: א, יא. נ, האב איך זיך פֿאָנאָנדערגעָרעדט מיט דער וואסער-פליגן. איך האב זי מכבד געוווען מיט האָנִיק אָז זי האט מיך מכבד געוווען מיט אָטָאָדָעַם שטווּיב. לכתהילה אוּז מיר דער שטווּיב ניט געפֿעלַן געוואָרַן, אָכְעַר דערנָאָך אוּז מיר אַיְנָגָעַ פֿאָלָן צוּ פֿאָרטִישָׁן אוּס מיט האָנִיק אָז שאַז אַרוּסְגַּעֲקִימָעַן אָז אַמְּתָדִיקָעַר מאָכְלַה.

פליסיק: קומ, איך וועל דיר העלפֿן צו מישן דעם שטווּיב מיט האָנִיק. (זוי נעמָען זיך צו דער אָרְבָּעַט. די דראָגעַן נֵיעַן אַרוּס הינטער זיך אָז קוֹן זיך צוּ מיט הונגעָרְקָעַ בלְוִיסָן. ברעמלְאָך פֿאָלָן אָרָאָפּ אָפּ דער ערְד אָז דראָגעַן גִּיבַּן זיך אַ וְאָרָאָפּ אָוּפְּצָוּקְלִיבָן זיך. סע ווערט צוּוִישַׂן זיך אַ גַּרְאַנְגָּל אָז זיך הַוִּיבָּן זיך אַלְעַ אָז סִיסְלָעַן אַיבָּעַר דער ערְד. עס קומָט אַרְיִין נְבוֹהָה, פֿאָרטִשְׁעָפְּט זיך אַז דְּרָאָן אָז פֿאָלָט.)

זוי וועלן טער ניט ארבעטען ווי זעקט שעה אַטאג. זוי זאגן אָז דאס וועט זיין גענונג, אָז זוי וועלן אִין משך פון אַט דער קורצעער צייט קאנגען אַנקלייבן גענונג האניך, אָז זוי זאל סטייען אָף אַגאנץ יאָר אָז עס וועט נאָך אַיכערבליבן.

דריטער דראָן: אָז ווי זוי הוליען דאס! מיט די גריילצֶן זייןען זוי גאָר מהותנים געווֹאָרְן — די גריילצֶן שפֿילְן אָז זוי טאנצֶן.

פֿערטער דראָן: פֿאָרוּאָס זאלְן זוי ניט טאנצֶן? אָז זוי זייןען מיט אִין מאָל געווֹאָרְן באַלעכָטִים פון אַגאנצֶן בִּינְשְׁטָקָט מיט כל-טוב. אֹז גְּדוֹלה האָט זיך זוי אָפְּילְוּ ניט געהַלְומָט.

ערשטער דראָן: זוי טאנצֶן אָז הוליען אָז מיר גִּיְעָן פון הוֹנְגָּעָר אֹוִים... אָזּוּלְבָּעָ אַכְּזָרִים אָז פֿאָרגְּרָעְבָּטָע יונגעָן! אֵיך האָב אַלְעַמְּאָל גַּעֲטַעַנְהָט אָז...

צָנוּיִיטָעָר דראָן: שאָג, אִימְצָעָר קומְטָה...
(עם כוּמָעָן אַרְיִין: זומְזָום, פְּלִיְיסִיק, לְעַבְדִּיק, ווֹילְן, הַאֲנִיקִ-מָאָר כָּעָר, דְּרוֹיִיסְט אָז נאָך עַטְלָאָכָע בִּינְעָן. זומְזָום טְרָאָגָט אַכְּלִי פּוֹל מִיט בְּלוּמְעַן-שְׁטוּיבָּב. פְּלִיְיסִיק קוּקְט אַרְיִין אַין זַיְן כָּלִי.)

פְּלִיְיסִיק: זַוְאָוּ האָסְטו גַּעֲנוּמָעָן אֹז גְּטוּן בְּלוּמְעַן-שְׁטוּיבָּב, זומְזָום?

זומְזָום: אֵיך האָב עס צָנוּיִיפְּגָעְקְלִיבָּן פון די וואַסְעַר-לְיוֹלִיעָם.

פְּלִיְיסִיק: פון די וואַסְעַר-לְיוֹלִיעָם? זוי אַיז דִּיר אַיְינְגָּעָ פָּאָלְן צוּ גִּיְעָן צוּ די וואַסְעַר-לְיוֹלִיעָם?

זומְזָום: מיר דָּאָרְפָּן אַלְעָן פְּרוּבִּירָן. דִּיך זָוָלְט זיך ניט גַּעֲגָלְוִיבָּט זוי גְּטוּבָּב אַיז, אָז וואָסְטָפָּר אַטְיְעַרְעָרָר מְאָכְל עס אַיז, ווֹעָן מַע מִישְׁתָּחָט אִים אֹוִים מִיט גְּרִיקָעַ-הַאֲנִיך. אַט ווֹעֶסְטוּ זָעָן — אֹז ווּעָל עס הַיּוֹנָט דָּעַרְלָאָגָעָן פְּאָר מִיטִּיק.

פְּלִיְיסִיק: אַבְּעָר זוי אַיז עס דִּיר אַיְינְגָּעְפָּאָלְן צוּ פְּלִיעָן אַיז בִּירָן וואַסְעַר?

צוֹרְנָה סִכְעָן

אנטילנעםער:

	דרגןען	האניק-מאכעד קעניג-דראון ערשטער דראָן צויויטער דראָן דראַטער דראָן פערטער דראָן		ארבעטען בינען		מוטער-ביין זום-זום פליסיק גברוה לעבעדיק ווילן שוועסטער-ביין דררייסט
---	---------------	---	---	--------------------------	--	--

אַרְבָּעֶתֶר-בִּינְעָן, דְּרָאָנָעָן, לְאוֹרוּעָם.

די וולביישן צעניע וו די ערשטע. דריי טאג שפערטער. מיטיק צויט. עוניג'דראן שפאנצרטה הין און צוירק איבערן בינשטאך. די איבעריךע דראאנען שטיען אודער ליגן צעהשאטן איבערן צי-מער. אַלְעָז וויאָר טרויערטס.

ערשטער דראן: אוניביט איזד האנזהרים!

צווייטער דראן: איך האב געזוכט אומעטום אוון קין איין
אפענע האניך-צעיל ניט געפונגנע.

עראשטער דראָן: ווי געפֿעלט דיר ווי ווי פרעמן דאס אצינְד? צען צעלן האנִיק האָבן ווי אופֿגעפֿערעטען אַין צוּווֹי טעַב.

דרישת דראן: און איצט ארבעטען זוי גאר בעסער. פונס גרייקע פעלד אליען האבן זוי געבראקט צען שפייכלערם האניכ.

פערטעד דראן: איד האב זיך נעצנן אוננט צונעהערט צו ווואס זיך רעןן אָפַּוְוִיְר אַסְפִּיְהָן. זוֹוּ ווּזְלָוּ מָאָכָן אַנְיָיעָ אַרְדְּנוֹנוֹן.

מיר גיין צו איז אהייס און דארט וועלן מיר אייידער שווועסטער
באפריען פון זיער דראגען. העלפט אויר אונדו דא און מיר
וועלן קומען און העלפן איז דארט!...

- דַּי סָלְדָּאָטָּן: זַי אָז גַּרְעַבְתָּ!... זַי אָז גַּרְעַבְתָּ!...

אַסָּלְדָּאָטָּן: נִידְעָר מֵיט דַּי דְּרָאָגָעָן!

אַלְעָ: הַוָּרָאָ! הַוָּרָאָ!

מוֹטָעָר-בֵּין: זָלֵן לְעֵבָן דַּי סָלְדָּאָטָּן!

אַלְעָ: הַוָּרָאָ! הַוָּרָאָ!

מוֹטָעָר-בֵּין: (זו דַּי סָלְדָּאָטָּן) אִיצְט, לִיבָּעַ הַבָּרִים, זַיְנַט
אוֹר אָונְדוּעָרָעָ גַּעֲסַטָּה. קַומְטַ צָוֶם טִישׁ אָזְן מִיר וּוּלְעָן עַמְּנָן פְּרִישְׁטִיק
צַוְּאָמָעָן. דַּי דְּרָאָגָעָן הַאֲבָן אַיז גַּעֲשְׁפִּיוֹזָט מִיטַּ בְּלוּמְעָן שְׁטוּבָ
אָזְן מִיר וּוּלְעָן אַיז גַּעֲבָן הַטְּנִיק צָוֶם עַמְּנָן. נִישְׁקָשָׁה, דַּי בְּלוּמְעָן
זַיְגָעָן רִיךְ אָזְן סָאָזָן דַּא גַּעֲנָגָ פָּאָר אַלְעָמָעָן. זַוְּזַוְּזָם אָזְן גְּבוּרָה
וּוּלְעָן דָּעָרוּוִיל שְׁטָעָן זַיךְ בָּאָס מִיר אָזְן אַכְטָוָנָגָ גַּעֲבָן, אָז דַּי
דְּרָאָגָעָן זָלֵן נָאָר דָּעָרוּוִיל דַּא זַיְן. נַעַמְטַ בָּאָס אַפְּיַצְּרָ זַוְּזַיְן
גַּעֲוָעָה. זָלֵן אִיס מָעָר קִין נָאָרִישְׁקִיטָן אַין קָאָפְּ נִיט אַרְיִינָ-
פָּאָלָן... (זו צַוְּוִי אַנְדָּעָרָבָן גַּעֲנָן) אָזְן אוֹר, קִינְדָּעָרְלָאָךְ, גִּיְוָת אָזְן
בְּאָפְּרִיט אַלְעָ אַיְידָרָעָ שְׂוּעוּסְטָרָעָ, וּוּלְכָעָ שְׁמָאָכָטָן אַין דַּי
תְּפִיסָּות.

(אַלְעָ וְעַצְן זַיךְ צָוֶם טִישׁ. זַוְּזַוְּזָם אָזְן גְּבוּרָה נִיְעָן אָז צָוֶם אַפְּיַצְּרָ-
דָּאָן. דַּי מוֹזִיק שְׁפִילָט דָּעַם אַנְטָעָרָנָא צִיאָנָאָ. עַטְלָאָכָע בִּינָן נַעַמְעָן
הַאֲמָעָרָס אָזְן נִיְעָן זַי דַּי תְּפִיסָּה-צָעָלָן).

**פָּאָרָהָאָגָג פָּאָלָט לְאַגְּבָּאָטָעָק
צַּעֲנַטְרָאָלָעָ יְדִישָׁעָ בִּפְלָאָטָעָ
אַיְן פְּרָעָמָעָ אַרְבָּיוֹ**

קעניג-דראן: (זו די סאלדאטן) אַרְעַסְטִירֶת די מָטוּעָר-בֵּין!

אַפְּיצִירַדְּרָן: יְאָ, מַיְינָן קָעְנִיגָּן! (ער נויט צו צו מָטוּעָר-בֵּין אָוֹן לִיְנֶט אָפָּר אַרְוֹף אַהֲנָט. וּסְמִזְוּם אָוֹן גְּבוּרָה לְוִיפָּן צו אָוֹן שְׁטוֹפָן אִים אָפָּ).)

אַפְּיצִירַדְּרָן: סַלְדָּאַטָּן, רִינְגְּלָט אַרוֹט-די אַרְבָּעָטָעָר-בֵּין!
געַן! מַאֲרָשִׁ!

מוֹטוּעָר-בֵּין: (זו די סאלדאטן) סַלְדָּאַטָּן, שְׁטִיבֶּת אָפָּ אַיְיעָרָע עַרְטָעָר אָוֹן הַעֲרָט מַיךְ אָוִיסָּ! מַעְ הַיּוֹסְט אַיְיךְ אַרְוּמְרִינְגְּלָעָן אָונְדוֹן, מַעְ הַיּוֹסְט אַיְיךְ אַרְעַסְטִירֶת מַיךְ, — זְוִיסְט אַרְ פָּאַרְוּסָּס? — וּוַיְיל אַיְיךְ הַאֲבָזָּקָּז אַיְינְגְּנְעַשְׁטָעָלָט פָּאָר מִינְגָּעָ אַרְיְימָעָן פָּאָר-מָאַטְעָרָטָעָ קִינְדָּעָר. סַלְדָּאַטָּן, אָוֹן אַיְיעָרָע בִּינְשְׁטָאָקָּן וּוּרְעָן אַיְיעָרָע שׂוּעָסְטָעָר גַּעַמְאַטְעָרָטָעָ פָּוֹן דִּי דְּרָאָנָעָן אָוֹויָן וּוּמִרְ דָּא. וּוּעַט עַס אַיְיךְ זַיְן צָוָם הַאֲרָצָן, אָוֹן וּוּעַן אָוֹן אַיְיעָרָע הַיּוֹמָעָן וּוּעַלְן אַיְיעָרָע טָאַמְעָם אָוֹן שׂוּעָסְטָעָר אַוְשְׁטָמִיָּן אַנְטְּקָעָן וּוּיְעָרָע דְּרָאָנָעָן, אָוֹן דָּא וּוּעַלְן קִומְעָן סַלְדָּאַטָּן אָוֹן זַיְן אַוִּיסְהָרְגָּנָעָן, אַדְעָר זַיְן פָּאָר-שְׁפָאָרָן אִין תְּפִיסָּה?... נָנָ, אָוֹן דָּאָם, וּזְאָם אַרְ וּוּאָלָט נִיט גַּעַי וּוּאָלָט, אָז בָּאָ אַיְיךְ זַאְל גַּעַטְאָן וּוּרְעָן, אַדְרָפְט אַרְ נִיט וּוּעַלְן דָּא טָאָן. סַלְדָּאַטָּן, נִיט מִיטָּן גַּוְטָּן וּוּלְן זַיְינָט אַרְ אַפְּגָנְעָרִיםָן גַּעַוָּאָרָן פָּוֹן אַיְיעָרָע הַיּוֹמָעָן! וּוּאָלָט אַרְ דָּעָן נִיט בַּעֲסָעָר גַּעַוּזָּאָלָט זַיְן אִין אַיְיעָרָע בִּינְשְׁטָאָקָּן אָוֹן אַרְבָּעָטָן אָפָּ אַיְיעָרָע פֻּלְדָּעָר אָוֹן גַּעַרְתָּ נָעָר אָוֹן צְוִישָׁן דִּי בְּלוּמָעָן, אַיְידָעָר צָו גַּעַפְּינָעָן זַיְךְ דָּא אַונְטָעָר דָּעָר מְמַשְׁלָחָה פָּוֹן דִּי דְּרָאָנָעָן? וּוּאָלָט אַרְ דָּעָן נִיט גַּעַוּזָּאָלָט פְּרִיאָן זַיְן אָוֹן אַרְוֹטְשְׁוּעָבָן אַגְּנָטָעָר דִּי בְּלוּעָ הַיְמָלָעָן, אַיְידָעָר צָו זַיְן קְנַעַכְתָּ צָו דִּי דְּרָאָנָעָן? סַלְדָּאַטָּן! וּוּעַן דִּי אַרְבָּעָטָר-בִּינְעָן וּוּעַלְן וּוּרְעָן בָּאַלְעָבָאָס, וּוּעַלְן זַיְן קִוְּן סַלְדָּאַטָּן נִיט דָאָרָפָן. אַלְעָ וּוּעַלְן זַיְן פְּרִיאָן! סַלְדָּאַטָּן, וּוּעַן אַיְיךְ שְׁטָעָל זַיְךְ אַיְין פָּאָר דִּי אַרְבָּעָטָר-בִּינְעָן, שְׁטָעָל אַיְיךְ זַיְךְ בְּמִילָּא אַיְין אַיְיךְ פָּאָר אַיְיךְ! אַיְיךְ בֵּין אַיְיעָרָע פְּרִיאָנִטָּן! פְּרִיאָהִיָּת פָּאָר אַלְעָ, אַלְעָ בִּינְעָן פָּאָרְלָאָגָן אַיְיךְ! אַרְאָפָּ וּוּאָרָפָן פָּוֹן זַיְךְ דָּעָם יְאָרָ פָּוֹן אַלְעָ דְּרָאָנָעָן! אָונְדוּזָּעָרָעָ פָּאָרְלָאָגָן גַּעַיְנָעָן דָּא צָו בָּאַפְּרִיאָיָן זַיְךְ פָּוֹן אָונְדוּזָּעָרָעָ דְּרָאָנָעָן, אָוֹן דָּעָרָנָאָר וּוּעַלְן

פָּאָר זַיִ אַינְגָאנְצֵן אָמְגָעַרְיכֶּת. זַיִ קָוֹקָן אֲפָ אַיר זַיִ וּוּאַלְטָן גַּעַוְאַלְטָן
אוּיסְנַעְבִּינְעַן צַי זַי מִינְגַּט עַמְגַּט, צַי זַי מַאֲכַט אַשְׁפָּאַס. בִּיסְלָאַכְּ
וּוַיַּוְיַוְיַוְיַן זַיִ אַהֲרָוָס פָּוָן זַיִוְרָאַפְּרָנְגְּלוּוּעָרְטְּקִיְּתָן אַוְן זַיִ הַוִּיבָּן אַן בָּאַ
וּוְעַן זַיִ אַוְן שְׂדֵרוּעָן אַיְנְצִיקְוִיָּוָן עַטְלָאַכְּבָּעָן מִיטָּאַמְּאַלְלָה)

— וּוָאָס פָּאָר אַהֲזְפָּה!

— וּוָאָס הַיְוִסְטָם, מִיר זַאֲלָן גַּיְן אַרְכְּבָּעָטָן?

— אַוִּיסְהַרְגְּעַנְעַן זַיִ אַלְעַמְעַן...

— אַיְנְזַאְקְסַעְוּעָן זַיִ אַיְן תִּפְּסַחְ-צְעַלְן בֵּין וּוְעַנְעַט זַיִ וּוְעַלְן
דָּאָרְטָם אוּסְגִּינְיָן.

— אַרְזְוּסְוּאַרְפָּן זַיִ פָּוָן בִּונְשְׁטָאַקְ!

— זַיִ פָּאָרְגָּעָסְן וּוְעָר זַיִ וַיְיַעַן... לְאַמְּרָר זַיִ פָּאָרְיָאנְן אַיִן
מְדֻכָּר אַרְיָין, אַוְן זַאֲלָן זַיִ דָּאָרְטָם אַוִּיסְשְׁטָאַרְבָּן פָּוָן הַוְּנָגָעָר אַיִן
דָּאָרְשָׁט... .

— לְאַמְּרָר פָּוָן זַיִ דַּי פַּעַלְדָּעָר צְנוּעַמְעַן!

— לְאַמְּרָר זַיִ אַרְוִיסְטְּרִיְּבָן אַוְן אַנְשְׁטְּעַלְן אַנְדָּעָרָע אַרְכְּבָּעָטָה.
דָּעַר שְׁלִיחַ-דְּרָאָן: (לְוִיפְטָה אַסְטִיק אַרְיָין) דַּי סַאֲלְדָּאַטָּן
קוּמָעָן!

(עַס וּוְעַרְטָה אַ טְוִוְת שְׁטִילְקִיְּתָה. דַּי אַרְכְּבָּעָטָעָרְבִּינְעַן הַוִּיבָּן אַן אֲפָר
טְרַעַטָּן אַוְן טְוִוְיָעָן זַיִ אַיְנָעָן צַו דַּי אַנְדָּעָרָע. דַּי מַוְּטָּרְבִּין שְׁפְּרִוִּיט פָּאָר
נְאַנְדָּעָר אַירָע פְּלִינְגָּעָן, זַיִ זַיִ וּוּאַלְטָן זַיִ אַלְעַמְעַן גַּעַוְאַלְטָן בָּאַשְׁץִין הַיְנָה
טָעָר זַיִ.)

מוֹטָעָר-בֵּין: (צַו דַּי אַרְכְּבָּעָטָעָרְבִּינְעַן) שְׁטִוִּיט אֲפָ אַיְיעָרָע
עַרְטָעָר! הַאֲטָה קַיִן מַוְרָא נִיטָה! דַּי סַאֲלְדָּאַטָּן זַיְיָעָן אֲפָ אַונְדָּזָעָר
זַיְיָט... .

אַפְּיִצְּרַ-דְּרָאָן: (פִּירָט אַרְיָין דַּי סַאֲלְדָּאַטָּן, מַוְשִׁיטִירָט) רַעֲכְטָס!
לִינְקָס! לִינְקָס! רַעֲכְטָס! רַעֲכְטָס! שְׁטִוִּיט!... סַאֲלְוִטִּירָט דַּעַם קָעָ
וְגַ-דְּרָאָן! (דַּי סַאֲלְדָּאַטָּן סַאֲלְמִירָן.)

געשוויגן, אבער היינט האט זיך אונדזער געוזולד געענדיקט. ניט מעה, דראנען, וועלן אייך די בינען פאלגן, ניט טער וועלן זוי אייך דינען. פון איצט און און וויטער זייןין די ארבעטער-בינען פרוי! פון איצט און און וויטער זייןין די ארבעטער-בינען אליאן די באלאכטימס איבער זיער האב און גוטס! בינען, הורא! זאל לעבן די פרוייהיט!

די בינען: הורא! זאל לעבן די פרוייהיט! זאל לעבן די ארבעטער-בינען! נידער מיט די דראנען!

- **מוועער-ביין:** און איצט הערט אויס, דראנען! אינינעם מיט אונדזער פרוייהיט קומען מיר צו אייך אופמאנען אונדזער אלטן חוב. ועת איר אט דעם ביןשטאך מיט אלין זואס איז אין אום? — דאס אלץ האבן מיר, די ארבעטער-בינען, מיט אונדזער עאיינגען הענט, אופגעכוייט. קיינער האט אונדז ער-האלפן בווען. באלאנגט דאס אלץ, דעריבער, צו אונדז. קיינעם, קיינעם זייןין מיר גארנישט שולדייק. אייך, דראנען, זייןין מיר אודאי גארנישט שולדייק. צו אייך באלאנגט דאס קיין זיך ניט! מילר דערקלעהן זיך פאר באלאכטימס פון אלץ זואס דאס און. און פון איצט און וויטער, הוועט בלוייז יענקר האבן אַ רעכט צום עסן, ווער עס ווועט ארבעטען און מיט עסן זיך באזארגן. זוילט איר, דראנען, קענט איר דאס פארבליבן. איר זועט אבער טוון ארבעטען מיט אלעמען גלייך. אויב נומט, גיט זיך אייך פון דאנעט געזונטערדייט. דערפאר טאקי, קעניג-דראן, אויב דז זו זוילט פרוי שטיך, גי און ברײנג זיך אליאן. די פעלדער זייןין פרוי און אפנ. די בלומען-זועלן אויך אייך ניט אפזאנן. גיט און קליבט זיך האניך וויפיל איר זוילט. עסט און זאל אייך זואיל באקזמען. איר זועט זען, און דער האניך זועט אסך געשמיינער זיז, זוען איר זועט אים אליאן קליבן...

קעניג-דראן: (אפען אויער צו שליח-דראן) גי און ברײנג די סאלדאטו! (דרער שליח-דראן ניט אדויס.)

(די דראנען שטייען צווערטט זוי פארישטיגעער און באטראכטן דרי בוטיערדיין. קענתק און אטאדער אדויסטריט פון דער מוטער-ביבן איז

קעניג-דראן: (זו גבורה) פארזיותם גיסטו ניט נאכן האנייק?

מוטער-ביין: (טרעת ארים פארויס) גבורה וועט ניט גיין!

די בינען: (מאכן דראונדיקע באזועונגנגען) גבורה וועט ניט גיין!

קעניג-דראן: (בליבט אוויילע שטיין דערשטווינט) וואס
הייסט?... וואס מיינט איר גבורה וועט ניט גיין?... (באטראקט
די בינען און וועט וויערע דראונדיקע באזועונגנגען. ט्रעת אָפַּ אכימל
צורייך) דראנגען, אלע אהער! (די דראנגען רינגלען ארום דעם קעניג און
קוקן מיט שרעך און ואונדער אָפַּ די בינען.)

מוטער-ביין: קעניג דראן, און איר אלע, דראנגען, די טעג
פון אייידר ממשלה האבן זיך געגענדיקט! מיר האבן אייך לאנג
געדולדט, מיר האבן פון אייך אסיך געליטן. מיר האבן שווער
געארבעט גאנצע טעג און באנאקט האט איר אונדו זיך קין צוֹ
פיל רוז ניט געגעבן. מיר האבן פאר אייך צעלן געכוביט און זוי
מייט האנייק אָנגעפלט. אליאן פארמאן מיר גאנרנישט. האנייק האבן
מיר פאר אייך געזטמלט. איר האט, דורך אונדווער ארבעט,
אין וואוילטיק געלעכט, און אונדו, די ארבעטער, וועלכע האבן
דאַס אָלִין אָנגעזומלט און איזסגעביביט, — האט איר געהאלטען
אָפַּ טראקענעums בלומען שטוויב. פאר אייך, ליידיגניער, האבן מיר
ווײַיכע בעטן געבעט, און אליאן האבן מיר אָפַּ דער הארטער ערְּד
געשלאָפַּן. אייז דאס נאָך אָלִין זויניק פאר אייך, מסטערת איר
נאָך אונדו מיט אָלֶערליַּי יְסוּרִים, איר שלאגט אונדו, איר פָּאָרִ
פְּינִינְגְּט אונדו איין די תפיסות... קין צופיל עפַּן האט איר אונדו
קיינמאָל ניט געגעבן, רוייבט איר נאָך אונדווער אָרִימֵן פרישטיק
אייך. מיר האבן שוין אָזֶוַּי אָזֶוַּי געארבעט אָרִיבָּער די כוחות, אָכְּבָּער
פאר אייך אייז דאס נאָך אָלִין ניט געונג און איר וואָרְפְּט אָפַּ אונדו
ארְּפָּרְטָּעָר און מעָרְטָּעָר אָרְבָּעָט. און אָזֶוַּי מיר קומען און ווילן אייך
אָרְצְּיְילְּן ווי שווער אונדו אייז, הערט איר אונדו ניט אוּס, נאָר
אָרְשְׁרִיְיט, אָזֶוַּי זוינען פּוֹיל און אָרְהָלָט אונדו איין איין
בָּאָשְׁטְּרָאָפַּן דערפָּאָר. דראנגען, בייז היינט האבן מיר געליטן און

אלע דארפט אויר זיין גרייט צו מארגן. דער האניך פון די איבע-
רייקע בלומען מוז דערפֿאָר היינט אויסגעשעפט ווערטן!

די בינען: (מיט יאוש) היינט... אין אין טאג?...

קעניג-דראן: (אונגערענט) יא, יא... היינט, אין אין
טאג... ווער זאגט, או פאייז צופיל? קום ארוים!

(עד קוסט זיך ארום. די בינען טוליען זיך אינען צו די אנדערע
און בליבן שטיין אָפּ זיערטער.)

קעניג-דראן: אהא, קיינער קומט ניט ארוים. אָט אָזוי גע-
פעלט מיר. ווער אָרבײַט אָפּ די האניך-בלומען? (האניס-סאכלס,
אין איינגליש).

גבורה: איז.

קעניג-דראן: איך ליב זיערט פרישן האניך מיט טוי גע-
מיישט פון די דזוקע בלומען. גי און בריניג מיר אָבִיסל פֿאָר
פרישטיק.

(דערוויל פירט תפיסה-האר אריין א בין. בא אויר זוינען די פֿלִינְג
לאך צעבראָכּן און זי הינקט אָפּ בּֿידֿע פֿים. דאס פֿנים בלאָס. די קלוי-
דעָר צעריסן און באָפלעט מיט בלוט.)

די בין: (קָרְעַכְצֶט) אוֹי, אוֹי, אוֹי...

(די בינען ווילן צו אִיד צוֹלִיפּן, אָבער דער קעניג ניט אָמָּאָך
מיט דער האניך און זי ריאָן זיך ניט פון אָרט.)

קעניג-דראן: בליבט שטיין אָפּ אַיעֲרָע ערטער! (זו
תפיסה-האר) ווער איז זי?

תפיסה-האר: דו האסט מיר געהיסן האלטן זי פֿינְפֿט טעג
אין תפיסה. היינט האט זיך די צוּיט געענדיקט, האב איך זי אָרוּסִי-
געלאָטָה.

(יבורה וויל אָרוּסִינְיָן ברוינְגָּען פֿאָרָן קעניג דעם האניך מיטוּ
טוי, אָבער מוטערדֿיבּֿן מאָכְט אוּר אָ צִוְּיכָן און זי בליבט שטיין.)

לעבידיק: איז בין דא.

קעניג-דראן: האסטו שוין אויסגעשעפט דעם האניך פון
די רויין?

לעבידיק: נאך ניט אינגעאנצן.

קעניג-דראן: דאס איז אלין וואס מע הערטט פון איז:
ניין און-ניין... וויפיל האניך איז נאך דארט פארבליבן?

לעבידיק: גוטע צען מעסטלאך.

קעניג-דראן: זאלסטע עם היינט אויסגעשעפֿן.

לעבידיק: היינט! אין איין טאגן! צען מעסטלאך אין איין
טאגן!...

קעניג-דראן: שוויגן! וואס איז היינט אזונס מיט די ביז
נען, וואס זוי האלטן אין איין ווידערשפֿרעבן מיר? איז וועל איז
מוון א לערין טאגן צו האבן דורך-ארין פאר אונדו. תפיסה-האר,
קומ אהער!

תפיסה-האר: איז בין דא.

קעניג-דראן: זאקסעווע איזן לעבידיקן אין א תפיסה-
צעל אפ צען טאג. עז איז דער צעל זאל זוי איזינג, איז זי
זאל מוון שטיין די גאנצע צויט. איז וועל איז טאגן צו יעדער
איינצייקער, וועלכע ווועט מיר ווידערשפֿרעבן.

תפיסה-האר: (געט ליעבידיקן פאר א פלייניג) קומ!
(זוי נייען ארויס).

קעניג-דראן: ארבעטער בינען, הערטט אונס! נעצטן האב
איך באטראקט די גרייקע-פעלד און, איך גלויב, איז מארגן ווועט
זיך די גרייקע שוין פאנאנדערבליען. דארט ווועט זיין אן אויז
מייט האניך. אבער גרייקע בליט ניט לאנג און, אויב מיר וועלן
דעם גאנצן האניך ניט אויסגעשעפֿן אין איין טאג, ווועט עס פאר-
פאלאן ווערן. וועלן דערפאר אלע דארפֿן זיין אפ דער גרייקע-פעלד.

קעניג-דראן: קיין רחמנות אָפַּא אַיִּחַ, פוילע בינען! אַט
דאָם ווועט אַיְיךְ לערנען ווי צוֹיַּ אַפְּצָוּפְּרָן זֶיךְ. אַופּוּעָר!

אַופּוּעָר: אַיְיךְ בֵּין דָּא.

קעניג-דראן: חַאֲסְטוּ גַּעֲהָעָרֶת מִין בָּאַפְּגָלָל? נִיב הַיִּנְטָ
אַכְּתוֹנָג אָפַּא זָסְ-זָומָעָן. אָנוֹן אָוִיכְ בַּיּוֹקָל זָוָן אַונְטַעְרָגָאנָג ווועט עַד
זַיְינַן אַרְבָּעָט נִיט אַפְּטָאָן, זַאֲלָסְטוּ אִים גַּלְיַיךְ אַרְיִינָנוֹוָאַקְסָעוּוּן אַיְן
אַחֲפִיסָה-צָעֵל, אָנוֹן זַאֲלָסְטָ אַכְּתוֹנָג גַּעֲבָן, אוֹ קִיְינָעָר זַאֲלָ אִים נִיט
הַעַלְפָן.

אַופּוּעָר: יָא, מִין קַעְנִיג.

קעניג-דראן: פְּלִיאִיסִיק! גַּי אַיְן דְּרָאָגָעָן-צִימָעָר, פָּאַרְבָּעָט
דָּאָרָט דֵּי בְּעַטְן אָנוֹן רִיְינִיק אִוּם דָּעַם בִּינְשָׁטָאָק. שְׁנָעַל!
(פְּלִיאִיסִיק גַּיִיט אַרוֹסִים.)

קעניג-דראן: (זו אלע בינען) סָאוּן הַיִּנְטָ אַשְׁיִינָעָר טָאגָן.
סְוּעָט אַיְיךְ זַיְינַן גַּוְתָּן צָוָאָרְבָּעָטָן. זַאֲלָטָ אִיר הַיִּנְטָ אַרְיִינָכְרִינָגָעָן
צְוּוִיָּה מָאָל אַזְוִיפִּיל הָאָנִיק. אַופּוּנָה, זַאֲלָסְטָ אַכְּתוֹנָג גַּעֲבָן!

אַופּוּעָר: יָא, מִין קַעְנִיג.

מוֹטָעָר-בֵּין: הָאָבָּ רְחַמְנָהוּתָן! דָעַר טָאג אַיְזָן נַעֲכָתָן אָוִיךְ
שִׁין גַּעֲוָעָן אָנוֹן דֵי בִּינְעַן הָאָבָּן גַּעֲאַרְבָּעָט בֵּין דֵי לְעַצְטָע כְּחוֹתָה
צָוָאָרְיִינָגָעָן דֵי מָאָס הָאָנִיק. וּוי קַעְנָסְטוּ פָּאַרְלָאָנָגָעָן אוֹ מַעַן זַאֲלָ
די מָאָס פָּאַרְטָאָפְּלָעָן?

קעניג-דראן: (וּוְעָרָט אַיְן כְּעֵם, טַוְּפָעָט מִיט דֵי פִּים) שְׁוֹוִוִּיגָן!
פּוֹיְל זַיְינָט אִיר, שְׁרִיְיט אִיר דָעַרְפָּאָר אוֹ סָאוּן שְׁוֹוִיָּר. אִיר שְׁפִילָט
זַיְךְ צְוִיפִּיל אַרוֹסְמָן בָּאַ דָעַר אַרְבָּעָט. מִינְיָן בָּאַפְּגָלָן מוֹעֵן פָּאַלְגָּן.
וַיְיַיְנָעָן אלֻן בִּינְעַן דָא?

מוֹטָעָר-בֵּין: מִיר זַיְנָעָן אלֻן דָא.

קעניג-דראן: זַיְעַל אַיְיךְ צְוִישָׁן אַיְיךְ צְעַטְיַילָן דֵי אַרְבָּעָט.
לְעַבְנְדִיקָן!

מוֹטוּרְ-בֵּין: זיַּה האָבָן נִעְכְּתָן גַּעֲרְבָּעַט אָזְוֵי שְׁפָעַט אָנֶן
אָזְוֵי שְׁוֹעָר. דיַּנְאַכְּט אַיזְׂקָרִין. האָב אַיךְ זיַּה גַּעֲלָאָות אַבְּיסָל לִיְינָן
גַּעַר צֹ שְׁלָאָפָן.

קָעְנִיגְ-דְּרָאָן: (קרוייט וּ אַיבָּעָר) אַבְּיסָל לִיְינְגָעָר צֹ שְׁלָאָפָן...
רָק אַיר וּוְאַלְט גַּעֲשָׁלָאָפָן, פּוֹילָע בִּינְעָן! אַיךְ וּוְעַל אַיְיךְ בָּאוּוֹיְזָן
וּזְיַיְזָי צֹ שְׁלָאָפָן! אוֹ דָעַר אַרְבָּעַט זָאַלְט אַיר גַּיְינָן! שְׁנָעָל! הַיְינָט
פָּאַרְבְּלִיְיבָּט אַיר אָן פְּרִישְׁטִיק!

דיַּדְרָאָנָן: גַּט אָזְוֵי גַּט אָזְוֵי!

קָעְנִיגְ-דְּרָאָן: אַרְבָּעַטָּר, אַלְעַז אַהֲעָר!

דיַּבְּינְעָן: (שְׁטָעָן) זִיךְרָאָן אַזְּהָלָבָן קָרְיוֹן
— מִיר זְיַיְנָעָן דָּא.

קָעְנִיגְ-דְּרָאָן: האָט אַיר גַּעֲהָעָרְט מִיְּין בָּאַפְּעָל? הַיְינָט
בְּלִיְיבָּט אַיר אָן פְּרִישְׁטִיק. וּזְעַט אַיר פּוֹן הַיְינָט אָן אָן אָף וּוְיִטְעַר
וּוְסָן, אוֹ אָפְּשָׁתִיְן וּזְעַט אַיר נָאָךְ אַיְידָעָר דיַּזְּן גַּיְיט אָךְ. אַיר
הָעָרְט?

דיַּבְּינְעָן: (שְׁוֹוִינְגָן)

זָוָם-זָוָם: קָעְנִיגְ-דְּרָאָן... (דיַּמוֹטוּרְ-בֵּין מַאֲכָט אַים אַזְּיִיכָן
זוֹ שְׁוֹוִינְגָן אָונָן עַר עַנְדִּיקְט נִיט).

קָעְנִיגְ-דְּרָאָן: וּזְאָסְטָו גַּעֲוָאָלְט זָאָנָן?

זָוָם-זָוָם: גַּאֲרְנִישְׁטָן.

קָעְנִיגְ-דְּרָאָן: גַּאֲרְנִישְׁטָן, גַּאֲרְנִישְׁטָן... אַיךְ וּוְעַל אַיְיךְ בָּאָזְן
וּוְיִזְן "גַּאֲרְנִישְׁטָן"!... פָּאָרְ דִּין וּוְעַלן זָאָנָן "גַּאֲרְנִישְׁטָן" וּוְעַסְטָן
הַיְינָט אָזְוֵי גַּט זְיַיְן אָונָן בְּרִיְינְגָעָן דִּין שְׁמַעְנִידְקָעָ מַאְסָה הַאָנִיק אָונָן,
אָחוֹזָן דָעַם, צְוָנוֹפְּקָלִיבָן וּוְאַקְסָם אָונָן אָפְּבָוִיעָן צְוָוֵי נִיעַ צְעָלָן.
וּוְעַסְטָו דיַּאְרְבָּעַט אִינְגָאנְצָן נִיט אַפְּטָאָן, וּוְעַסְטָו אִרְיְינְגָעָעָצָט
וּוְעַרְן אָף צָעָן טָעַג אִין אַתְּפִיסָה-צְעַלְךָ.

זָוָם-זָוָם: האָב רְחַמְנָתִי!... האָב רְחַמְנָתִי!...

דוכט איז האב ניט גענונג האנט געברדאכט. האב איז אים געפרענט: "נט גענונג? באווייז א בריהשאפט און ברײינג מעער." נו, נו, מער האב איז ניט געדאראפט. ער האט זיך אָפַּ מיר אָוָרָף געטאנן מיט אָוְילְדָּעֶר רציחה. איז האב ניט ציוט געהאפט אָפַּ קערן זיך און ער האט אָנְגָּעוּהִוִּיבָּן שלאגן מיך מיט דעם גראבן שטעקן, וואס ער האט אין זיין האנט געהאלטן.

דרזע ביז: אנטקען אונדו זייןגען זוי בריות. אונמלט אבער, זו דער בער האט באפאלאן אונדזער בינשטאָק, האבן זוי זיך אליען, אין שרעק, באהאלטן און אנטקען דעם בער האבן זוי אונדו אָרוֹיסְגָּנְשִׁיקְט. צוֹרֵיק באויזן האבן זיך זיך ערשות דאן, זוען מיר האבן שווין געהאפט פֿאָרְיוֹאָגְט דעם בער העט-העט זוּוִיט.

ערשטע ביז: יא, זוען עס קומט צו עסן, וואוילטיקן זיך און אונדו צו מאטערן, זייןגען זוי גרויסע בריות. זוען אבער עס קומט צו אָרְבָּעָטָן, צו פֿאָרְטִּיְדִּיקְט דעם בּֿינְשְׁטָאָק, צו אָנְשְׁטְּרִיבְּן-גען זיך אָדָעָר צו שטעלן דאס לעבן אין סכנה, זייןגען זוי ניט אַינְדָּעָרְהִיָּס. פֿינְפַּ אָוְן צוֹאָנְצִיךְ בּֿינְעָן זייןגען דערהרגעט געווואָרָן אין דער מלחה מיטן בער. פֿאָר וועמען?

פֿערטָע ביז: ניט געזאָרגט, ניט געזאָרגט, חברטָע! ניט אייביך וועלן די דראָנען געווולטיקן. באָלְד וועלן מיר פֿוֹן זוי פֿטּוֹר ווערן. וועט דאמָאלְסְטָטְלְזִינְג צו אונדו געהערן.

(עס עפָּנָט זיך די טיר פֿוֹנָם דראָנען צימער. עס קומט אָרוֹים דער דראָנען קעניג אָוְן נאָך אִם די אַיבְּרִישׁע דראָנען. קעניג דראָן קומט זיך צוּרְעִיט אָרוֹם אָוְן דערנְאָר ניט ער צום טיר רעכטס אָוְן קומט אָרוֹים אין דָּרוֹיסְן.)

קעניג דראָן: שווין זיינְר שפֿעַט. מוטער, קומ אַהֲרָן!

מוּטָעָר-בִּיז: איז בין דָּא.

קעניג דראָן: וואס טוֹעַן דָּא די אָרְבָּעָטָן בּֿינְעָן אָזְוִי שפֿעַט? פֿאָרוֹוָס זייןגען זוי נאָך ניט באָדָעָר אָרְבָּעָט?

מוֹטָעַר-בֵּין: מיר זוכט אָז דער טומל אִיז גַּעֲקוּמָעָן פֿוֹן
דעַם שְׁכְּנוֹתְדִּיקָּן בְּיַנְשְׁטָאָק. אַיךְ וּעַל גַּיְינַן זֶעַן.

(זַיְגַּיְוִיט אָרוּסִים. זַוְּמַזְוִם נַעֲמַת אָ בְּעוּסָם אָוֹן רַיְוִינִיקָּט דַּעַם בְּיַנְשְׁטָאָק. לְיוֹנָט אָ טִישְׁטוֹךְ אָפָּן טִישְׁ אָוֹן שְׁטָעַלְט אָוֹסָ גַּשְ׀ׂירָ, אָוֹן זַיְגַּנְט
אָ נַיְנַן אָוֹן דַּעַר שְׁטִילָן.)

מוֹטָעַר-בֵּין: (פְּוֹמַט האָטְטִיךְ אָרִיּוֹן. קַעַנְטִיךְ זַיְעַר אָוּפְּגַּעַרְעַנטָּט.)
נַיְיִיט צַוְּצַוְּמַט טִיר פֿוֹן דַּעַם דְּרָאַנְעַן צִימָעָר, הַעַרְט וִיךְ אִין אָוֹן פָּאָרְט
שְׁטִיְעַנְדִּיךְ אָז זַיְיַהְלָאָפָּן נַאָרְט גַּעַשְׁמָאָק, נַיְיִיט זַיְיַהְשְׁנָעַל צַוְּצַוְּמַזְוִם.)
סְהָאָט וִיךְ שְׁוִין אַגְּנַעַחוּבָּן! דַּי בְּיַנְעַן הַאָבָּן גַּעַמְאָכָּט אָן אָוּפְּ
שְׁטָאָנָה. פֿוֹן צַוְּצַוְּמַט בְּיַנְשְׁטָאָק הַאָט מַעַן דַּי דְּרָאַנְעַן אָרִוִּיסְגַּעַטְרִיבָּן
אָוֹן אִין בְּיַנְשְׁטָאָק הַאָבָּן וִיךְ דַּי אָרִיבָּרְדִּי גַּרְעַנְצִין פֿוֹנָם מַדְבָּר.
מַעַן זַיְיַהְ פָּאָרְשְׁפָּאָרְט אִין תְּפִיסָּות. דַּי גַּרְוִוְסָעָשָׁה אִיז גַּעֲקוּמָעָן!
דַּי שְׁעָה פֿוֹן בְּאָפְּרִיאָוָנָגָן! וּוּקְשַׁנְעַל דַּי בְּיַנְעַן!

זַוְּמַזְוִם: (וּוְעַט דַּי בְּיַנְעַן) שְׁטִיְיט אָוּפְּ, בְּיַנְעַן! שְׁטִיְיט אָוּפְּ!
דַּי זַוְּן שְׁטִיְיט שְׁוִין הוַיְיךְ אִין הַיְמָל. שְׁטִיְיט אָוּפְּ! צִיְּטַ צַוְּצַוְּמַעְמַע
זַיְקְ פָּאָר דַּעַר אַרְכְּבָעַט!

בְּיַנְעַן: (פְּלִיאָן אָרוּסָם. אִיןְנָעַ צַוְּדִי אָנְדָעָרָעָ)

— אַיךְ, בֵּין אַיךְ מִיד!...

— וּוֹאָלְטַ נַאָר אַבְּיִסְלַ גַּעַוְאָלְטַ שְׁלָאָפָּן...

— אַיךְ הַאָב אָפְּ דַּעַם הַאָרְטָן גַּעַלְעַנְעַר נַאָר מַעְרְ מִיְּנָעָ בִּיְיָ
נַעַר צֻבְּרָאָכָּן.

עַרְשְׁטָאָע בֵּין: (טִיְּטַלְטַל מִיטָּן פִּינְגָּר אִין דַּעַר רִיכְטָוָנָג פֿוֹן
דַּעַם דְּרָאַנְעַן צִימָעָר) זַיְיַהְ הַאָבָּן נִיטְנַעַטְנָ אָוֹן נִיטְ אַיְיַעַרְגַּעַלְטָן גַּעַע
אַרְכְּבָעַט אָוֹן דַּאָּךְ לִיְגָן זַיְיַהְ אָפְּ דַּי וּוֹיְכָעַ גַּעַלְעַגְעָרָם אָוֹן מִיר דַּאָּרְפָּן
שְׁלָאָפָּן אָפְּ דַּעַר הַאָרְטָעָר עַרְד...

צַוְּוִיְּטָע בֵּין: נִעְכְּטַן הַאָט מִיךְ אָדָרָן זַיְעַר שְׁטָאָרָק גַּעַע
שְׁלָאָגָן. עַם טְוֹעָן מִיר נַאָר אַיְצָט וּזְיַיְיַהְן דַּי זַיְתָן. אִים הַאָט זַיְקְ גַּעַע

מוֹטָעָר-בֵּין: ניט לאנג, גיט לאנג! לאמיר נאר האבן גע-
דולד. מיר אליאן וואלטן פון אונדזערע דראגען שווין לאנג בעקענט
פטור ווערן, אבער די שכנותדייקע ביןשטאָקן זייןען נאך ניט
גרייט. זאלן מיר איצט דעם אופשטיינד מאכָן, וועלן צו אונדזערע
דראגען צו הילפּ קומען די דראגען פון די איבעריקע ביןשטאָקן
און זיי וועלן אונדז פֿאַרטִילִיכָן. ווייסטו דאך אבער, אָז אַיך זִיך
ניט רואיך. אַיך רעד זיך צוּנוּיךְ מיט די איבעריקע בִּיגּעַן. ווען-
דער גרויסער טאג וועט שווין יא קומען, וועט ער קומען אומעטום
אין אין צייט. זאל די דראגען הערשאָפּט אומעטום ענדיקן זיך!
זאל זיך עפּענען אַ פרײַע צייט פֿאַר אַלְעַ בִּינְעַן פון גָּאוֹטָן!

זָוֶם-זָוֶם: מיינסטע אָז די בִּינְעַן פון אַלְעַ בִּינְשְׁטָאָקָן וועלן
פֿאַלְגָּן דִּינְגָּעַ קלְגָּעַ עֲצֹות?

מוֹטָעָר-בֵּין: זיי וועלן פֿאַלְגָּן, זיי וועלן פֿאַלְגָּן! זיי ווערן
ניט ווייניקער פון אונדז געפֿיניקט פון זיינערע דראגען. זיי באָ-
קומען ניט מער פון אונדזערע אַרבּעַטָּעָר באָצָאָלָט פֿאַר זיינער אַרְ-
בעט. אוּיך זיי ווערן פון זיינער פֿרָאָצָע באָרוּבָט. זיינער לאָוּ-
רָעָם (פֿינְדרָע) ווערן ניט בעסער פון אונדזערע פֿאַרְזָאָרגָט. זיי
וועלן מּוֹזָן קְלוֹג ווערן. אָן ווען אַיך רעד צו זיי, הערָן זיך צו.
זיי זייןען אַזְוִי פֿאַרְמָאָטָעָרט, אָז מִינְגָּעָן רִידְקְלִינְגָּעָן צו זיי מְאָדָנָע
פרעָם. זיי גָּלוּבָן ניט אָז די יְשֻׁוָּה קָעָן קומען. דאָך הָוִיבָן זיי
שווין אָז אַפְּרָשְׁתִּין, אָז אָפְּנִים האָבָן זיי ניט וואָס צו וואָרטָן,
און אָז אָפְּ דַעַם חַסְד פון די דראגען האָבָן זיי ניט וואָס צו פֿאָרָ-
לָאָוּן זיך, אָן אָז בָּלוּזָן זיי זיינער אַיְגָּעָן הענט לִיגְט זיינער
דערלייזונג. דאָך זייןען זיי זיך מְזָה, אָז מִינְגָּעָן רִידְקְלִינְגָּעָן זיי
דער עַרְשְׁטָעָר אַנְזָאָג פון פֿרְלִינְגָּן נאָך אַ לאָנְגָּן, בִּיטְעָרָן ווַינְטָרָעָר.
(פון דָּרוּיסָן, פון ווִיטָּה דָּרְהָעָרט זיך אַ טָּמָל. גַּעַשְׂרִיעָן: "הָעַלְקָאַי!" אָן עַס ווּרְטָט צּוּרִישׁ שְׁטִיל. מוֹטָעָר-בֵּין אָן זָוֶם-זָוֶם הערָן זיך אַיְזָן.)

זָוֶם-זָוֶם: וואָס זָאָל עַם באָדִידִיטָן?

זומ-זום: מוטער, די זון איז שווין אויפגעגןגען און אירע שטראלן רייסן זיך און ביןשטייך אריין. די להופט איז פול מיט פיגאל געוזאנג. די בלומען טרייסלען שווין דעם טוי פון זיינער בלעטלאך אראפ. די נאכט איז אוועק. זאל איך וועקן די ביגען צו דער ארכעט?

מווטער-בין: (ציט זיך אוים, געניצט און שטייט אוף) די זון איז שווין אוף... אומראיך איז זון איז דיבער נעכט: אליאן שלאפעט זיך וויניק און אונדזה אויסצושלאפען זיך גיט זיך ניט קין צויט. יא, מע וואלט באדראפעט וועקן די ארכעטער, אבער א רחמנות אף זיין זייל האבן נעכטן געארבעט איז שפערט: דעם טאג — אין פעלד און אין גארטן, און אין אונט — אין ביןשטייך: ניעץ צעלן געכווייט. מע וואלט באדראפעט לאזון זיך גוט אויסצושלאפען זיך, גוט אויסטרווען זיך...

זומ-זום: אבער, ווען די דראגען וועלן אופשטיין און דער-זען איז מיר זיינען נאך ניט בא דער ארכעט, וועלן זיך זיינער אוף-גערגט ווערן. אין גוטן מוט קען מען פון זיך ניט אויסחהטלן. אפשריטה שווין ווען זיך ווערן אופגערגעט!...

מווטער-בין: (גיט אַפְּ דִי שְׁפִידְפִּינְגֶּר צָוָם אַרְיוֹינְגָּנָּג פָּוָנָּמָּדָּרָּן-צִימָּעָר, לִיְוָגֶט צָוָם אַוְיָעָר צָוָם-טֵיר אָוָן הָרְטָט זִיך אַיְזָן.) זיך שלאפען נאך בעשטייך. פָּאַרְוּאָס זַאֲלָן זיך ניט שלאפען? זייל האבן ניט קין דאגה און ניט קין זאָרג, וואָס זאָל זיך פון זיינער בעטן הויבן. זייל קומען אַפְּ אַלְעַ פָּאַרְטִּיקְמָן. זייל האבן אַפְּ זיינער לעבען קין ברעקל אַרְכָּעֶט ניט געטאגן. זייל פרענס און זויפֿן פָּאַר צָעָן און מיר דאָרְפָּן זיך נאך באַדיינען. הָוְלוּעָן בַּיּוֹזָקְלָן שְׁפָעָט אַיְנְדָעָרָן נאכט. אונדזה פָּאַרְנִינְגָּן זיך ניט קין בִּימְלָהָאַנְיקָן. און דעם האַנְיקָן בויען מיר נייע. פָּאַר וועמען? פָּאַר וואָס? בְּדִי זיך זאָלן האבן פון וואָס אַלְעַ פָּעַטְעָר אָוָן פָּעַטְעָר צָוָם ווערן? בְּדִי זיך זאָלן קעגען אַלְעַ מעָר אָוָן מער הָוְלוּעָן אָוָן לאָזָן זיך וואַוילגִּינִּין?...

זומ-זום: ווי לאָנגָן נאך וועלן מיר זיין קנעכט בא זיך?

אויס ווי זעקס מססיוע, ניט געהבלטע וואקס קאלאנעם. לעבן דעם טיש שטיען צוויי לאנגע און שמאָלע ביינק, געמאכט אין דעמעלביקן סטייל ווי דער טיש. חווין דעם איז אין הויז מערכין קין מעבל ניטא. די כלים און אנדרערע מכשירים, וואָס ווערן שפטערט באַנוצט, ווערן אַרויסט גענומען פון אַ האַנְיקֿ-צעֵל, צו וועלכער עס איז צגעפֿאַסּט אַ קלײַן זעפענטיק טירל. אלע כלים זייןען געמאכט פון בלעטער און בלומען שיסעלאָר.

ווען דער פֿאַראָהאנְג הוייבט זיך אוֹף איז אַפּ דער בּֿינְע שטאָק פֿינְצַז טער. די לִיכְטִיקְיִיט קומְט לאַנְגּוֹזָם. אַפְּרִיעַר, און פּוֹן עֲרֵגִינְז וּוּוִיט, הערט ווֹר דָּאָס קְרִיּוֹעַן פּוֹן הענער. דערנְאָך צַעְקְרִיּוֹעַן זיך הענער עֲרֵגִינְז נְאָונְטַן. צַעְזִוְנְגַט זיך אוֹיך אַ פֿוֹיגֵל באַלְד. צַוְּרִשְׁת אַיִּינְ פֿוֹיגֵל קוֹל, וּוָאָס צַעְרִיּוֹסְט די מְאַנְאַטְאַנְיִשְׁקִיט פּוֹן די הענער סְרִיְ, אַיִּינְ סֻעְנְדְוּירְטַן נִיט לאַנְג אַיִּינְ אַ צַּוְוִוִּיטְעַר פֿוֹיגֵל טְרַעַט אַרוֹסִים מִיט זְיַוִּין גַּעַזְגַּעַן, אַיִּינְ באַלְד, אַיִּינְ אלע פֿיְגֵל כָּאָפּן זיך אוֹף פּוֹן שְׁלָאָפּ אַיִּינְ דִּי לְוַפַּט וּוּוְרַט פּוֹל מִיט גַּעַזְגַּעַן. דָּוּרְך דָּרַע טִיר הויּוֹן אַיִּינְ לאַנְגּוֹזָם אַרְיוֹנְרִיּוֹסְן זיך צַוְוִיְ פֿאָסְן לִיבְטַן. אַיִּינְ בּֿינְשְׁטָאָק וּוּוְרַט לִיכְטִיקְיִער אַיִּינְ מַע דְּעַרְוָעַט וּוֹי אַיִּינְ וּוּוְנְקַל לִינְקַם, אַיִִן באַ דָּרַע גַּאנְצָעַר לִיְוָנְג פּוֹן דָּרַע וּוּאָנְטַן לִינְקַם, לִיְנְג אַיִִן שְׁלָאָפּן אַרְדַּבְּעַט בּֿינְעַן. זַיְהַ שְׁלָאָפּן אַפּ דָּרַע נְאַסְפְּעַטְעַר עֶרד, לִיְנְג צַוְּגַעְטוּלִיעַט אַיִּינְעַן צַוְּדָר צַוְוִוִּיטְעַר, צַוְּזָעַנְגְּנוּוֹאָרְפַּן אַיִִן אַמְּאַרְדְּנוֹגָן. זַיְהַ לִיְנְג אלע מִיטְן בּוֹיך צַוְּדָר עֶרד אַיִִן מִיטְ די פֿלִינְגְּלָעַן אַינְדְּרָהְוִיךְ אַיִִן עַס וּעַט אַוְיס וּוֹי די גַּאנְצָעַר עֶרד וּוּאָלְטַן גַּעַזְגַּעַן באַדְרַקְט מִיטְ פֿלִינְגְּלָעַן, מַחְמַת די בּֿינְעַן זַיְהַ צַּמְעַט נִיט אַרוֹסִים פּוֹן אַוְנְטְּרָ-זְיַוִּי. די מְוּטְעַרְבִּין לִיְנְג אַבְּיַסְל אַנְדְּרָזִוִּיט פּוֹן אלע בּֿינְעַן אַיִִן זַיְהַ אַיִּינְצִישַׁע, וּוָאָס שְׁלָאָפּט אַפּ אַ בּֿינְטַל גְּרָאָז.

אַפְּאָר פֿלִינְגְּלָעַן הויּוֹן זַיְהַ אַז באַזְוּעַן אַיִִן זַוְּמִיזְוּם שְׁטִוִּיט אַוֹף די עַרְשְׁטָע. זַיְהַ צִוְּט זַיְהַ אַוְיסִים, רִיבְכְּט זַיְהַ די אַוְיגַן, קַעְנְטִיקְ נַאָך נִיט אַוְיסְדַּן גַּעַשְׁלָאָפּן זַיְהַ אַיִִן זַיְהַ מִישְׁבַּצְיַ אַז וּזְאָל שְׂוִין אַופְּשְׁטִיַּין אַרְעַר שְׁלָאָפּן נַאָך אַבְּיַסְל. זַיְהַ הַוִּיבְט זַיְהַ שְׂוִין אַז צַוְּבִיְנְג צַוְּרִיסְקַט צַוְּדָר עֶרד אַיִִן וּוֹיל זַיְהַ אַוְעַקְלִינְגַן, אַבְּעַר זַיְהַ כָּאָפְט אַ בְּלִיך אַיִִן דָּרַע רִיבְטְוָנְג פּוֹן דָּרַע טִיר אַיִִן דְּעַרְוָעַט אַז סֻעְטָגַט שְׂוִין. נִיט זַיְהַ זַיְהַ פֿלוֹצְלָוְנְג אַיִִן מִיט אַיְמְפַעַט אַרוֹסִים, שְׁטִוִּיט אַוֹף, נִיט זַיְהַ צָוְם טִיר אַיִִן קוּקְט אַרוֹסִים אַיִִן דְּרוֹיסִים. דָּרְעַנְאָך נִיט זַיְהַ אַסְטְּוִיס צַוְּדָר צַוְּדָר עַרְבִּין אַיִִן וּוּקְט זַיְהַ.

דער בינשטאָק

א שפֿיל אַין צוּווֹי סְצֻעַנָּעַם.

ערשטעַן צענעַן

אנטילַנְעַמֶּרְ:

דרָאנָן	קָעְנִיגַּ-דָּרָאָן	אַרְבָּעַטָּעַר בִּנְעַן	מוֹטָעָרַ-בֵּין
	אוֹפּוּעָר —		זָוִסְ-זָוָם
	תָּפִיסָה-הָאָר		עֲרַשְׁטָעַן בֵּין
	שְׁלִיחַ-דָּרָאָן		צָוִוִיטָעַן בֵּין
	אַפְּיצִירַ-דָּרָאָן		דָּרִיטָעַן בֵּין
			פָּעַרְטָעַן בֵּין
			פְּלִוִיסִיק
			לְעַבְעַדִּיק
			גְּבוֹוָה
			אַרְבָּעַטָּעַר בִּנְעַן, סָאַלְדָּאַטָּן, דָּרָאנָן.

א בִּינְשְׁטָאָק. רַעֲכַטְסָ א שְׁמָאַלְעַ טִיר, ווֹאָס פִּירְט אַין דָּרוּוִיסָן. אַיְנָם צְעַנְטָעַר א טִיר, ווֹאָס פִּירְט אַין דָּרָאנְעַן-צִימָעָר. ווֹעַן דַּי טִיר עַפְנָט זָוָה, זָעַט זִיךְ א שְׁיוֹן אַוְן רַיְיךְ בָּאַפּוֹצְטָעַר צִימָעָר מִיטָּא סְךָ בְּלוּמָעָן. לְנַקְסָס, אַוְן אַין צְעַנְטָעַר, אַוְן אַיְבָּעָר דָּעַר טִיר פָּוּן דָּעַר רַעֲכַטְסָר ווֹאָנטָ זְיַינָעָן אַנְגָּעַשְׁטָעַלְטָה הָאַנְיִיסְ-צָעָלְן. דַּי צָעָלְן פָּאַרְנָעַמָּעָן דַּי נָגְנַצָּע ווֹעַנְתָּ. אַיְן מִיטָּן צִימָעָר שְׁטִוִיטָא אַלְאַגְּנָעָר טִישָׁ, זָעַט אֹוִיס ווֹי גַּעַמְאַכְטָ פָּוּן מַאַסְיוּוּעָ שְׁטִיקָעָר ווֹאָקָס. שְׁטִיקָעָר ווֹאָקָס הַיְינָגָעָן אַרְאָפָּ פָּוּן אַלְעַ זְיַיטָן טִישָׁ, אַוְנוּ ווֹי דַי שְׁטִיקָעָר אַיְוֹ פָּוּן אַ דָּאָךְ. דַּי זַעַקָּס פִּיסְלָאָךְ פָּוּן טִישָׁ ווֹעָן

דעך פִּינְשָׁטָאַק

Copyright by L. M. STEIN

Chicago

1927-

Printed in U. S. A.

א. פַּזְזִי

לען בִּינְשָׁמָן
א שפיל אין צוויי סצענעם

א מתרנה צו

ג. פלאז'

לוד ביזנטיאן

א שפיל אין צוויי סצענעם

א מותנה צו

1/3/3329